Ročník 28 (6/2026)

www.iprosperita.cz

PROSPERITA®

Prosperita? Především! Nic jiného neřeším.

Od ledna do dubna 2026 zbankrotovalo 255 subjektů

V dubnu tohoto roku soudy v ČR vyhlásily bankrot 62 obchodních společností, o 17 % více než ve stejném měsíci loňského roku. Insolvenčních návrhů soudy v dubnu přijaly 114, meziročně o 16 % více. Vyplývá to z analýzy, kterou provedla společnost CRIF – Czech Credit Bureau na základě dat portálu www.informaceofirmach.cz. Za první čtyři měsíce roku soudy vyhlásily celkem 255 firemních bankrotů. Je to nejvyšší počet po roce 2019. Oproti stejnému období loňského roku se počet bankrotů zvedl o 6 %. Insolvenčních návrhů soudy od ledna do konce dubna přijaly 447, jejich počet byl meziročně o 18 % vyšší. I zde jde o nejvyšší počet od roku 2019. **(tz)**

Brambory: klíčovým cílem je vysoká odolnost vůči suchu

Brambory jsou jednou ze základních potravin Čechů. Chutnají nám, jsou zdravé, a receptů na to, co vše se z nich dá připravit, existuje nespočet. V našem jídelníčku jsou nezastupitelné, a profitují z nich i mnohá domácí zvířata. Neobejde se bez nich potravinářský průmysl ani výroba alkoholu. A kdoví, jaký doplněk stravy z nich bude za pár let slavit úspěch na trhu, třeba právě ten na regulaci hmotnosti nebo určený na ozdravění ledvin. To ale předbíhám. Laicky domýšlím informace Ing. Jaroslava Čepla, CSc., výkonného ředitele Výzkumného ústavu bramborářského Havlíčkův Brod. Naznačil, čím se zdejší odborníci dnes zabývají a čím nás brambory a další hlíznaté plodiny mohou překvapit.

Ing. Jaroslav Čepl, CSc., výkonný ředitel Výzkumného ústavu bramborářského Havlíčkův Brod

Brambory patří do českého jídelníčku jako samozřejmost. Čím napomáhá váš ústav k tomu, aby tomu tak bylo i do budoucna?

Myslím, že zásadním příspěvkem je naše výzkumná odborná činnost, která přispívá k tomu, že se v ČR šlechtí kvalitní odrůdy, množí kvalitní sadba, používají moderní technologické postupy, uplatňuje integrovaná ochrana proti chorobám a škůdcům a výsledkem je skutečnost, že se na stoly spotřebitelů dostává dostatek jakostních hlíz.

Naše činnosti jsou organizačně rozděleny do několika specializovaných pracovišť, která společně pokrývají celý komplex problematiky pěstování, ochrany i využití brambor. Struktura ústavu zahrnuje jak vědecko-výzkumná oddělení zaměřená na genetické zdroje, ochranu rostlin či pěstební technologie, tak i laboratorní a poradenská pracoviště a technickohospodářské zázemí. Oddělení genetických zdrojů se stará o jedinečnou kolekci odrůd brambor v prostředí in-vitro. V genové bance uchovává více než 2700 vzorků bramboru. Jde o kulturní i plané druhy, které se také využívají ve šlechtění. Významné jsou materiály vzniklé především při řešení výzkumných geneticko-šlechtitelských projektů zaměřených na tvorbu genotypů bramboru s vysokou odolností k biotickým a abiotickým faktorům a diferencovanou vnitřní kvalitou pomocí biotechnologických postupů a experimentální hybridizace s využitím různých úrovní ploidie a zdrojů odolnosti. Základní data o původu uchovávaných vzorků a popisná data jsou ukládána do speciálních databází, které jsou dostupné všem šlechtitelům a výzkumným pracovníkům po celém světě. Přestože není VÚB specializovaným šlechtitelským pracovištěm, podařilo se mu vyšlechtit řadu odrůd bramboru, jako jsou odrůdy Valfi, Val Blue (odrůdy s modrofialovou dužninou) Val Red (červenostrakatá dužnina), Valy, Valkýra, Valmont, Valmína a Valda. Odrůdy jsou často oceňovány na výstavě Země Živitelka v Českých Budějovicích Zlatým klasem.

Významnou součástí výzkumného ústavu jsou oddělení ochrany brambor a pěstitelských technologií. Ochrana brambor proti chorobám i škůdcům v posledních letech prochází výraznou změnou, která souvisí jak s legislativními omezeními, tak s novými poznatky. Postupné zpřísňování evropských pravidel vede k omezování některých dříve běžně používaných účinných látek, zatímco u řady škůdců, ale i chorob je stále častěji zaznamenávána rezistence vůči dostupným přípravkům.

Současně roste důraz na šetrnější přístup k životnímu prostředí, což nutí odborníky i pěstitele hledat nové, udržitelnější způsoby ochrany. Pěstování brambor ve středoevropských podmínkách je dlouhodobě vystaveno tlaku celé řady škodlivých organizmů. Ze škůdců patří v České republice mezi nejzávažnější mandelinka bramborová, larvy kovaříků známé jako drátovci, a v množitelských porostech především mšice, které přenášejí virové choroby.

pokračování na straně 4

Recyklace elektroodpadu má výsledky

Symbolických 2025 firem, obcí a institucí obdrželo za rok 2025 environmentální vyúčtování od společnosti REMA Systém. Jde o dokument, který přehledně ukazuje, jaký přínos mělo jejich odpovědné nakládání s elektroodpadem. Společně letos zapojené firmy uspořily víc než 65 miliónů kilogramů CO_2 nebo 62 miliónů kilowatthodin elektrické energie – to odpovídá ročním emisím 15 000 osobních automobilů nebo roční spotřebě přibližně 18 000 domácností.

Environmentální vyúčtování pomáhá firmám pochopit, jak odevzdání i jediného vysloužilého elektrozařízení k recyklaci významně pomáhá planetě a životnímu prostředí, a nabízí konkrétní přehled o dopadech zpětného odběru elektroodpadu. Podniky pak tato data využívají jako podklad pro nefinanční reporting, vstup pro řízení udržitelnosti nebo při komunikaci směrem k partnerům a zákazníkům. „Firmy dnes stále častěji potřebují pracovat s konkrétními a ověřitelnými daty o dopadech svých aktivit. Environmentální vyúčtování jim umožňuje tato data jednoduše využít v praxi," vysvětlil Ondřej Rybyšar, analytik společnosti REMA Systém, která patří mezi tři největší kolektivní systémy zajišťující sběr odpadních elektrozařízení v ČR.

Dokument vyčísluje úspory dosažené zpětným odběrem – na každých 100 kg správně odevzdaného elektroodpadu připadá v průměru úspora 211 kWh elektrické energie, 70 kg primárních surovin, 22 m^3 vody, snížení emisí CO_2 o 221 kg a zamezení vzniku 400 kg odpadu. Pro představu – ekologická likvidace jedné lednice o hmotnosti 50 kg ušetří 34 kg původních surovin, které by jinak bylo nutné získat těžbou a zpracováním přírodních zdrojů o hmotnosti přesahující několik set kilogramů.

„Environmentální vyúčtování ukazuje na komplexní význam celého recyklačního procesu. Nejde jen o opětovné využití surovin – díky zpětnému odběru dochází také k omezení těžby nových materiálů, a i tím se snižují celkové dopady na životní prostředí," upřesnila Denisa Krumlová, marketingová manažerka společnosti REMA Systém. Dodala, že se získanými čísly pak mohou podniky dál pracovat například v rámci ESG komunikace.

Environmentální vyúčtování připravuje REMA Systém ve spolupráci se společností CI3. Získávají ho subjekty, které v daném roce odevzdají alespoň 600 kg odpadních elektrozařízení prostřednictvím kolektivního systému REMA Systém.

Společnost REMA Systém v loňském roce vysbírala celkem 29 491 110 kg elektroodpadu, což představuje 74% míru zpětného odběru – o devět procentních bodů víc, než je zákonná hranice. Přispěla tak k ochraně životního prostředí a celkem uspořila:

- 62 273 345 kWh elektrické energie
- 20 547 932 kg primárních surovin
- 6 569 124 m^3 vody
- 2 350 693 l ropy
- 65 140 288 kg CO_2

Zamezila také vzniku 116 115 688 kilogramů odpadu. **(tz)**

ČLFA: financování firem a domácností roste

Členské společnosti České leasingové a finanční asociace poskytly v prvním čtvrtletí letošního roku firmám, podnikatelům a spotřebitelům finanční prostředky v objemu 84,4 miliardy korun. To představuje meziroční růst o 10 %, tedy téměř o osm miliard korun více než ve stejném období loňského roku. ČLFA tak dlouhodobě potvrzuje svou dominantní roli ve financování mimo bankovní sektor v České republice.

Členové ČLFA poskytli firmám a podnikatelům financování v objemu 75,8 miliardy korun, což znamená více než 10% meziroční růst. Výrazně rostlo i financování zboží a služeb pro spotřebitele, které se zvýšilo o 8 % na 8,6 miliardy korun.

„Výsledky prvního čtvrtletí potvrzují, že specializované financování je pro české firmy i domácnosti nepostradatelné. Růst napříč segmenty ukazuje na silnou investiční aktivitu podniků i stabilní poptávku spotřebitelů. Členské společnosti ČLFA tak dál sehrávají zásadní roli v modernizaci ekonomiky a obnově firemních flotil, technologií i vybavení," uvedla Jana Hanušová, předsedkyně představenstva ČLFA.

Na pořízení silničních dopravních prostředků poskytly členské společnosti v prvním čtvrtletí 26 miliard korun (+10 %). Z toho 18 miliard korun směřovalo na financování osobních vozidel, což představuje meziroční růst o 16 %. Díky financování členů ČLFA bylo zakoupeno 18 922 nových osobních vozidel, tedy o 13 % více než před rokem. Výrazný růst zaznamenalo také financování strojů a zařízení. Od ledna do března 2026 poskytly členské společnosti ČLFA podnikům téměř devět miliard korun, což je meziročně o 19 % více. Factoringové společnosti sdružené v Asociaci factoringových společností České republiky vykázaly za první čtvrtletí postoupené pohledávky v objemu 82 miliard korun, tedy o 10 % více než loni.

Ke konci března spravovaly členské společnosti 958 000 aktivních leasingových a úvěrových smluv s celkovým objemem pohledávek 357 miliard korun.

Česká leasingová a finanční asociace sdružuje 34 specializovaných finančních společností. Její členové reprezentují:

- 86 % trhu specializovaného podnikatelského financování,
- 83 % trhu spotřebitelského financování,
- 95 % trhu factoringu. **(tz)**

Najdete uvnitř listu

Čeští drobní investoři čelí paradoxní situaci 3

Pro posílení konkurenceschopnosti českého zemědělství a role zemědělců v ekonomice i společnosti 6

Každá třetí žádost o připojení solárního zdroje je zamítnuta 7

Letní brigády už nejsou sezónní epizodou, stávají se novým standardem trhu práce 10

Kvalitní portfolio průmyslových práv hodnotu firmy zvyšuje 16

PROSPERITA®
Prosperita? Především! Nic jiného neřeším.

Prosperita je měsíční periodikum o podnikání a vzájemné komunikaci mezi firmami a jejich velkými skupinami, mezi profesními uskupeními a navzájem v prostředí českého trhu. Přednostně informuje své čtenáře o dění v české ekonomice především očima jednotlivých podnikatelských subjektů a svazů, asociací, sdružení, unií, komor a Konfederace zaměstnavatelských a podnikatelských svazů ČR. Velký prostor je věnován prezentacím formou článků a rozhovorů nebo klasické reklamě, která je jediným zdrojem financování tohoto časopisu. Cílem je oslovit široké spektrum podnikatelů a manažerů s tím, že přednost mají informace o aktivním postoji k podnikání a vytváření trvalých hodnot.

Časopis Prosperita a přílohy
Prosperita Madam Business
Prosperita Fresh Time

www.iprosperita.cz,
www.madambusiness.cz, www.freshtime.cz

Vydává: RIX, s. r. o.

Sídlo vydavatelství a redakce:
Ocelářská 2274/1, 190 00 Praha 9
IČ: 25763164, **DIČ:** CZ25763164
e-mail: brixi@iprosperita.cz

Datum vydání: 9. června 2026

PhDr. Eva Brixi-Šimková, šéfredaktorka
mobil: 602 618 008, **e-mail:** brixi@iprosperita.cz

Martin Šimek, šéfredaktor internetových médií
www.iprosperita.cz, www.madambusiness.cz
a www.freshtime.cz
mobil: 606 615 609, **e-mail:** martin@iprosperita.cz

Bc. Kateřina Medová Šimková, redaktorka
a mediální konzultantka
mobil: 724 189 342, **e-mail:** simkova@iprosperita.cz

Korektury: Mgr. Pavla Rožníčková

Grafická úprava: Michal Schneidewind

Příjem inzerce: Ocelářská 2274/1, 190 00 Praha 9

Placené textové materiály jsou na stránkách časopisu označeny grafickým symbolem ▮▮▮. Bez označení jsou publikovány materiály poskytnuté redakci důvěryhodnými zdroji. Materiály označené (tz) jsou převzaté, případně redakčně upravené tiskové zprávy. Za textové a obrazové podklady dodané redakci inzerentem pro výrobu a otištění inzerce odpovídá inzerent.

Tisk: Novotisk
U Stavoservisu 1a, 108 00 Praha 10

Distribuce: 5 P Agency, spol. s r. o.,
Modřická 334/63, 664 48 Moravany

Časopis je v roce 2026 rozšiřován dle vlastního adresáře redakce.

Registrace MK ČR E 8255. Mezinárodní standardní číslo sériových publikací ISSN 1213-6492

Prosperita partnersky spolupracuje:

- se společností NEWTON Media a.s.
- s Úřadem průmyslového vlastnictví
- s Českou společností pro jakost

Komunikujme a hledejme ta nejlepší řešení pro vás.

PROSPERITA®
Prosperita? Především! Nic jiného neřeším.
www.iprosperita.cz

Madam BUSINESS PROSPERITA
www.madambusiness.cz

fresh TIME PROSPERITA
www.freshtime.cz

Změna údajů pro zasílání a odhlášení ze zasílání časopisu Prosperita a příloh

Došlo-li ke změně vašich údajů pro zasílání našeho časopisu (adresa, název společnosti, jméno atd.), můžete nám zaslat žádost o aktualizaci svých údajů na **zasilani@iprosperita.cz**. Vaše údaje upravíme na správné.

V případě, že o zasílání již nemáte zájem, napište nám svůj požadavek, včetně svých údajů z adresního štítku, na **zasilani@iprosperita.cz**. Dodávání časopisu poté zrušíme.

Pokud byste potřebovali větší počet výtisků aktuálního vydání, dejte nám vědět alespoň s měsíčním předstihem, rádi vyjdeme vstříc.

S tužkou za uchem

Dění kolem nás

Slýchávám, že politické informace už nikdo nesleduje. Že se člověk nic nedoví, že je to ostuda, jak naši představitelé vystupují a co prezentují. A že věčné osočování či arogance válcují zdravý rozum těch, kteří by rádi pro naši zemi něco dobrého udělali. Chlapi přestávají chodit do hospod a ženy nechtějí rodit. O poezii lidi nestojí, humor neprýští, vymýšlí se. Zázraky se nekonají. Ale nikdy neříkej nikdy... **Eva Brixi**

Zaujalo nás

FaceUp v novém investičním kole získal přes 110 miliónů korun

Česká technologická platforma FaceUp, která pomáhá firmám budovat etickou kulturu a předcházet rizikům, získala v investičním kole Series A celkem pět miliónů dolarů (přes 110 miliónů korun).

Společnost, která začínala jako studentský projekt proti šikaně, dnes chrání přes jeden a půl miliónu zaměstnanců i studentů po celém světě a investici hodlá využít na posílení produktu i stávající pozice na trhu. Na rozdíl od nástrojů sloužících primárně ke splnění regulatorních požadavků, FaceUp (dříve NNTB – Nenech to být) zaznamenává vysokou míru reálného využití uvnitř organizací. Platforma kombinuje bezpečné upozorňování na rizika a problémy, ochranu whistleblowerů, AI etickou linku, interní vyšetřování, řešení obdržených podnětů a dotazníkové nástroje do jednoho systému. Firmám tak pomáhá zachytit podvody, porušování předpisů i závažné mezilidské problémy dřív, než přerostou v právní spory, finanční ztráty nebo poškození dobrého jména. FaceUpu důvěřuje přes 3600 organizací ve více než 70 zemích světa, včetně globálních korporací jako Mercedes-Benz, Heineken, Sephora, Zendesk či KFC. Systém aktuálně chrání přes 1,5 miliónu zaměstnanců i studentů a pomohl zpracovat více než 44 000 podnětů. **(tz)**

Mediální partnerství v roce 2026

1. Soutěž Ambasador kvality České republiky
2. Soutěž Marketér roku
3. Konference Kvalita – Quality 2026
4. Klub manažerek
5. Konference Dny kvality 2026
6. Vzdělávací program Manažer kreativity a inovací
7. Konference pořádané Konfederací zaměstnavatelských a podnikatelských svazů ČR
8. Insita Praha 2026
9. Druhý ročník mezinárodní Československé konference pracovníků z oblasti zdvihacích zařízení

Redakční rada pracuje ve složení:

- **Jan Wiesner,** čestný prezident Konfederace zaměstnavatelských a podnikatelských svazů ČR
- **Ing. Irena Vlčková**
- **Doc. Ing. Rudolf Skuhra, CSc.,** majitel společnosti CONDOR MACHINERY spol. s r.o.
- **Ing. Michal Vaněček, Ph.D., MBA,** ředitel a místopředseda představenstva T-SOFT a. s.
- **Ing. Pavel Ráliš, MBA,** zakladatel značky fin4Business
- **Ing. Hugo Kysilka,** poradce a malíř
- **Ing. Vít Pěkný, Ph.D.,** odborník na problematiku automobilového trhu
- **Prof. Ing. Růžena Petříková, CSc.,** členka Rady kvality ČR
- **Ing. Andrea Trčková,** výkonná ředitelka společnosti Mgr. Ladislav Kavan – LK SERVIS
- **Jarmila Janurová,** zakladatelka a jednatelka firmy JaJa Pardubice, s. r. o.
- **Ing. Zdeněk Juračka,** zakladatel a čestný předseda Asociace českého tradičního obchodu
- **Jiří Souček,** obchodní ředitel společnosti Uzeniny BETA
- **Mgr. Olga Stanley,** koordinátorka aktivit ESG ROSSMANN, spol. s r.o.
- **David Kubla,** ředitel úseku spolkových činností a propagace České společnosti pro jakost
- **PaeDr. Petr Paksi, DBA,** jednatel a obchodní ředitel JAP FUTURE s.r.o.
- **Tomáš Hudera,** majitel firmy HUDERA A SYN s.r.o.

Odstartoval 33. ročník prestižní soutěže MANAŽER ROKU

Česká manažerská asociace oznámila zahájení 33. ročníku prestižní soutěže MANAŽER ROKU. Až do 30. června 2026 mají manažeři a lídři z celé České republiky možnost přihlásit se nebo být nominováni do této významné soutěže, která oceňuje výjimečné manažerské osobnosti napříč různými odvětvími.

Soutěž Manažer roku je jedinečnou platformou pro ocenění nejlepších manažerů a lídrů, kteří nejen úspěšně řídí firmy a organizace, ale zároveň přinášejí inovace, formují firemní kulturu a významně ovlivňují budoucnost nejen českého podnikatelského prostředí. Každoročně se do soutěže zapojují výjimeční lidé, kteří svou vizí, odpovědností a výsledky inspirují své okolí i celou profesní komunitu. Loni převzal hlavní cenu CEO společnosti BAUMIT Česko její generální ředitel Pavel Med, který ke svému manažerskému úspěchu řekl: „Mám štěstí na skvělý tým, spolupracovníky, kteří mě podporují, inspirují, se kterými mě práce baví a kterých si velmi vážím. Bez nich bych na podiu nestál. Proto tohle ocenění patří i jim všem."

„Ocenění Manažer roku je výjimečné v tom, že ukazuje, jak obrovský přínos mohou mít schopní a pracovití lidé pro firmy i celou společnost. Představuje veřejnosti ty, kteří stojí za úspěchy a mnohdy v ústraní, mimo reflektory, a připomíná, že za každým výsledkem jsou hodnoty, odvaha a každodenní úsilí. MANAŽER ROKU není jen ocenění, je to příběh lidí, kteří ukazují cestu a dokazují, že český management má světovou úroveň," uvedla Helena Grofová, výkonná ředitelka České manažerské asociace.

Hlavní kategorií soutěže je titul MANAŽER ROKU 2025, který bude udělen za nejvýznamnější manažerský počin v období leden–prosinec 2025. Kromě toho je soutěž rozdělena do dalších kategorií, které reflektují specifické oblasti řízení a odpovídají proměnám současného managementu.

Mezi standardní kategorie patří ocenění pro generální ředitele, finanční manažery, provozní a HR manažery, odborníky na marketing a komunikaci i specialisty na IT a digitalizaci.

Novinkou letošního ročníku jsou dvě další kategorie: manažer ve facility a manažer v rodinné firmě. Zařazení kategorie manažer ve facility reflektuje rostoucí význam facility managementu jako oboru, který zásadně ovlivňuje efektivitu provozu, kvalitu pracovního prostředí, udržitelnost i celkovou výkonnost organizací. Kategorie manažer v rodinné firmě reaguje na velmi aktuální vývoj v českém podnikatelském prostředí. Řada firem, které vznikaly v 90. letech, dnes vstupuje do nové etapy, kdy přechází do rukou synů a dcer zakladatelů. S tím souvisejí témata nástupnictví, nové strategie, moderního a inovativního pohledu na směřování firmy i citlivého navazování na hodnoty, na nichž byly tyto podniky vybudovány. Česká manažerská asociace chce touto kategorií vyzdvihnout osobnosti, které dokážou úspěšně spojit kontinuitu s rozvojem a posouvat rodinné firmy do další generace.

Speciální ocenění jsou určena také pro manažery s vizionářským přístupem, mladé talenty do 35 let nebo osobnosti, které se zaměřují na udržitelný rozvoj. Soutěž oceňuje rovněž lídry ve veřejné sféře, zdravotnictví i dalších oblastech společenského a profesního života.

Proces přihlášení nebo nominace je jednoduchý. Stačí vyplnit online formulář dostupný na oficiálních webových stránkách soutěže www.manazerroku.cz. **(tz)**

Česká AI recepční od Flae Robotics míří do dalších britských hotelů

Český technologický startup Flae Robotics pokračuje v expanzi na britský trh. Nově navázal spolupráci se dvěma hotely – Sunborn London Yacht Hotel v Londýně a Weetwood Hall Estate v Leedsu. Tento krok potvrzuje ambice a potenciál Flae Robotics stát se významných hráčem na globálním hospitality trhu. Designový Sunborn London Yacht Hotel patří mezi nejvýraznější hotelové koncepty v Londýně. Weetwood Hall Estate v Leedsu kombinuje historický charakter s moderním hotelovým a konferenčním provozem. Do obou hotelů bude nasazena AI recepční BE-A. Systém funguje 24 hodin denně, odpovídá během několika desítek sekund a pomáhá hostům s rezervacemi, dostupností pokojů, doplňkovými službami i běžnými dotazy. „Velká Británie je pro nás strategický trh a spolupráce se Sunborn London i Weetwood Hall představuje důležitý milník. Oba hotely reprezentují prostředí s vysokými nároky na zákaznickou zkušenost i komunikaci s hosty. Právě v takových provozech dokáže BE-A hotelům přinést reálnou hodnotu," říká Filip Linek, CEO Flae Robotics. Cílem technologie není nahrazovat personál, ale ulevit hotelovému týmu od rutinní a opakující se komunikace. Recepční se díky tomu mohou více soustředit na hosty přímo na místě a na situace, které vyžadují osobní přístup. BE-A je již nasazena v řadě hotelů v České republice, kde pomáhá automatizovat komunikaci s hosty. **(tz)**

Partneři www.iprosperita.cz

partneři plus:

partneři:

odborní partneři:

Čeští drobní investoři čelí paradoxní situaci

Investování nemusí provázet jen zhodnocování majetku těch, kteří si dokázali zajistit vysoký příjem a vysoký životní standard. Mělo by být součástí finanční hygieny a gramotnosti všech věkových skupin a různého sociálního statusu. Postupně přestává být samozřejmostí podnikatelů, dědiců či šťastlivců, kteří vyhráli výjimečnou částku v loterii. Ten, kdo začne záhy, v pozdějším věku zjistí, že udělal velmi dobře. Nejen že se zajistil na stáří a získal jistou finanční nezávislost a jistotu. Zároveň zhodnotil peníze nebo jiný majetek. Naučil se disciplíně, získal cenné zkušenosti. Přesto se mnoho lidí investovat bojí, míjí příležitosti, které má takříkajíc na dlani. Na běžných účtech Čechů zbytečně leží přemíra peněz, které nepracují, znehodnocují se. Je to škoda. Asociace pro kapitálový trh České rerpubliky cílí řadu osvětových iniciativ právě na majitele takových účtů, na české domácnosti, ale i ty subjekty, které se k investování zatím neodhodlaly, i když mají dostaek vzdělání, peněz i možností. Nejen o tom je rozhovor s Janou Brodani, výkonnou ředitelkou:

Jak byste charakterizovala situaci, v níž se dnes ocitají čeští drobní investoři? Co musí brát v úvahu poté, co do našich životů vstoupil, byť nepřímo, konflikt v Iránu?

Čeští drobní investoři dnes čelí paradoxní situaci. Na jedné straně mají přístup k obrovskému množství investičních možností a informací, na druhé straně žijeme v době mimořádné geopolitické nejistoty. Konflikt na Blízkém východě může ovlivňovat ceny energií, inflaci, úrokové sazby i náladu na trzích.

> **Historie ukazuje, že trhy krátkodobé geopolitické otřesy dřív nebo později překonají. Zásadní je diverzifikace, dlouhodobý horizont a realistická očekávání. Investování dnes není o hledání „jistoty“, ale o rozumném řízení rizika.**

Pro běžného investora je důležité hlavně nepanikařit a nedělat impulzivní rozhodnutí podle aktuálních titulků. Historie ukazuje, že trhy krátkodobé geopolitické otřesy dřív nebo později překonají. Zásadní je diverzifikace, dlouhodobý horizont a realistická očekávání. Investování dnes není o hledání „jistoty“, ale o rozumném řízení rizika.

Mnozí do světa investic teprve vplouvají, rozhlížejí se a přemýšlejí, jak své finanční prostředky zhodnotit co nejlépe. Podle čeho se tito lidé rozhodují? Ovlivňují je hodně sociální sítě?

Začínající investoři se často rozhodují podle jednoduchosti, dostupnosti a emocí. Velkou roli hraje doporučení známých, marketing investičních aplikací a stále více také sociální sítě. Ty dokážou investování popularizovat, ale současně mohou vytvářet nebezpečný dojem, že jde o rychlou cestu k bohatství.

Vidíme, že mladší generace často získává první informace právě přes finfluencery nebo krátká videa. To samo o sobě není špatně, problém nastává ve chvíli, kdy chybí kontext, vysvětlení rizik nebo elementární finanční gramotnost. Investice by neměla být módní vlna ani sázka na virální tip. Každý investor by měl vědět, do čeho peníze vkládá a proč.

I zkušení a bohatí sázejí na intuici. V případě investování to ale asi moc platné není, spíš naopak... Jak krotit své emoce?

Emoce jsou největším nepřítelem investora. Nejčastější chyby vznikají ve chvíli, kdy lidé podléhají strachu, nebo naopak euforii. Nakupují, když je trh drahý a všichni mluví o ziscích, a prodávají v panice při poklesech. Pomáhá mít jasný investiční plán, stanovený horizont a diverzifikované portfolio. Důležité je také nepodléhat dojmu, že je nutné reagovat na každou zprávu nebo výkyv trhu. Úspěšné investování bývá spíše otázkou disciplíny než intuice. A někdy je nejlepší investiční rozhodnutí neudělat žádné ukvapené rozhodnutí.

Svět je stále méně předvídatelný. Podle čeho se rozhodovat, zda vložit peníze do akcií, dluhopisů, fondů, zlata, půdy, starožitností, uměleckých děl? Je to o znalostech, osobním nastavení, o trendech?

Je to kombinace všech těchto faktorů. Každý investor má jiné cíle, jinou toleranci k riziku i jiný časový horizont. Mladý člověk, který investuje na třicet let, bude přemýšlet jinak než někdo, kdo chce ochránit majetek před inflací nebo si vytváří rezervu na důchod. Základem by mělo být pochopení jednotlivých aktiv a jejich rizik. S tradičními investičními instrumenty lze pracovat na základě ekonomických analýz – jak se bude vyvíjet hodnota akcie nebo dluhopisu záleží z velké části na tom, jak si vede podnik, který je vydává. U investičních fondů tuto práci za nás udělá investiční manažer. Ale u alternativ je dobré se dívat jenom na ty, kterým opravdu

Jana Brodani, výkonná ředitelka Asociace pro kapitálový trh České republiky

dobře rozumím, ať už jsou to nemovitosti, zlato, nebo umělecká díla. Důležité je neinvestovat pouze podle trendů nebo zmiňovaných emocí. To, že je něco populární, ještě neznamená, že je to vhodné právě pro vás

Češi si oblíbili investovat do bydlení, ať už je to bydlení vlastní, pro děti, vnoučata, nebo byty na pronájem. Proč tíhnou právě k nemovitostem?

Nemovitosti jsou pro nás symbolem stability, jistoty a něčeho hmatatelného. Mnoho lidí má pocit, že bytu nebo domu rozumí více než finančním trhům. Zároveň ale platí, že nemovitosti nejsou bezrizikové a nejsou automaticky zárukou vysokého výnosu. Vyžadují vysoký vstupní kapitál, nesou náklady na správu a nejsou likvidní. Proto je dobře, že se postupně rozšiřuje zájem i o jiné formy investování do nemovitostí, například prostřednictvím kapitálového trhu a investičních fondů zejména.

Vyvíjí vaše asociace určité aktivity k tomu, aby inspirovala ty, kteří by investovat chtěli?

Ano, dlouhodobě se věnujeme finančnímu vzdělávání a podpoře investiční gramotnosti. Snažíme se veřejnosti vysvětlovat, že investování není jen pro bohaté a že pravidelně investovat lze i s menšími částkami. Spolupracujeme na odborných konferencích, seminářích a vzdělávacích projektech, se školami i médii. Velkým tématem je pro nás také ochrana investorů a důvěryhodnost trhu. Chceme, aby lidé dokázali rozlišit mezi seriózní investicí a rizikovými či podvodnými nabídkami.

Co stěžejního je ve vašem programu na tento rok?

Jedním z hlavních témat letošního roku je podpora dlouhodobého investování a vytváření podmínek pro větší zapojení domácností do kapitálového trhu. Česká ekonomika potřebuje silnější domácí kapitál a lidé zároveň potřebují efektivněji zhodnocovat své úspory, zejména s ohledem na budoucí důchody. Soustředíme se také na implementaci evropské regulace, rozvoj investičních produktů a na zvyšování finanční gramotnosti. Důležitou prioritou je pro nás stabilní a předvídatelné regulatorní prostředí, které posiluje důvěru investorů. A dětské investiční účty jsou velkým tématem, o jehož rozvoj se již několikátým rokem snažíme.

Velké diskuze se vedou kolem zestátnění ČEZu. Jaké stanovisko zaujímá k tomuto plánovanému kroku AKAT s ohledem na množství minoritních akcionářů?

AKAT dlouhodobě zdůrazňuje především předvídatelnost a stabilitu podnikatelského a investičního prostředí. Jakýkoliv zásadní krok týkající se společnosti, jako je ČEZ, musí být transparentní a férový vůči všem akcionářům.

> **Jedním z hlavních témat letošního roku je podpora dlouhodobého investování a vytváření podmínek pro větší zapojení domácností do kapitálového trhu. Česká ekonomika potřebuje silnější domácí kapitál a lidé zároveň potřebují efektivněji zhodnocovat své úspory, zejména s ohledem na budoucí důchody.**

Kapitálový trh stojí na důvěře investorů. Pokud by vznikal dojem, že práva minoritních akcionářů mohou být oslabena nebo že pravidla nejsou stabilní, mohlo by to poškodit ochotu investorů investovat nejen do českých akcií, ale obecně do českého trhu. Proto považujeme za zásadní, aby stát postupoval maximálně předvídatelně a v souladu se standardy ochrany investorů.

za odpovědi poděkovala Eva Brixi

Společnost Mastercard uskutečnila spolu s ČSOB první platbu v ČR pomocí umělé inteligence

Společnosti Mastercard a ČSOB úspěšně dokončily první platbu kartou provedenou agentem umělé inteligence v Česku. Společně představily, jak jdou obchodní transakce poháněné AI uskutečňovat bezpečně a pod kontrolou zákazníka, a otevřely tak éru nákupů označovanou jako agentic commerce.

foto Pixabay

Transakce proběhla prostřednictvím služby Mastercard Agent Pay a prakticky ukázala, jak mohou AI agenti nakupovat jménem spotřebitelů bezpečným a ověřitelným způsobem založeným na souhlasu. V tomto konkrétním případě dokončil AI agent nákup zážitku v podobě degustace kávy na zážitkové platformě Priceless.com. Transakci zprostředkoval AI agent, který se připojil k platformě a dokončil nákup jménem spotřebitele. Komplexní orchestraci transakce zajišťovala infrastruktura PayOS.

Při transakci byla využita běžně vydávaná platební karta Mastercard od ČSOB, kterou si uživatel před nákupem uložil do svého profilu u obchodníka Priceless.com. Následně agent podle pokynů ověřeného uživatele použil kartu Mastercard ve formě tokenu k dokončení platby.

V procesu nákupu prostřednictvím agenta byla využita i nová metoda autentikace biometrií uživatele postavená na technologii Passkeys, což ve spojení s tokenizací karty poskytuje nejvyšší bezpečnostní zajištění, které u agentních plateb Mastercard bude možné v budoucnu využívat. „Umělá inteligence má potenciál zjednodušit způsob, jakým lidé zvládají každodenní úkoly, přičemž na prvním místě vždy musí být důvěra a bezpečnost. Služba Agent Pay je navržena tak, aby transakce iniciované umělou inteligencí byly transparentní, autentizované a vždy pod kontrolou spotřebitele. Rozšířená transakční data navíc poskytují vydavatelům karet jasný přehled o aktivitách iniciovaných AI agentem. Spolupracujeme s partnery, jako je ČSOB, pomáháme pokládat základy pro důvěryhodný obchod poháněný umělou inteligencí,“ uvedla Jana Lvová, generální ředitelka Mastercard pro Českou republiku a Slovensko.

„Agentní transakce představují významný posun v tom, jak budou zákazníci a obchodníci využívat digitální služby. S naší digitální asistentkou Kate už dnes pomáháme klientům zvládat každodenní bankovnictví i stále složitější rozhodování. Zároveň agentní platby otevírají nové příležitosti pro podnikatele tím, že umožňují bezpečné transakce s jasným souhlasem zákazníka, které lze snadno začlenit do obchodních procesů. Přitom je zásadní zajistit robustní ochranu, jasnou autorizaci ze strany klienta a maximální transparentnost. Naše spolupráce se společností Mastercard ukazuje, jak lze tyto principy odpovědně nastavit už od samého začátku ve prospěch spotřebitelů i obchodníků,“ doplnila Karin Van Hoecke, členka představenstva skupiny ČSOB zodpovědná za Inovace a Daily banking.

Služba Mastercard Agent Pay poskytuje bezpečnostní záruky nezbytné pro nákupy iniciované umělou inteligencí. Explicitní souhlas spotřebitele a potvrzení nákupu zajišťuje, že transakce zůstávají transparentní, ověřené a plně pod kontrolou spotřebitele. **(tz)**

Brambory: klíčovým cílem je...

dokončení ze strany 1

Z chorob představují zásadní problém plíseň bramboru a alternariové skvrnitosti, ale i v posledních letech vzrůstající význam některých chorob hlíz, jako je například stříbřitost slupky. Zatímco v minulosti byla ochrana proti chorobám a škůdcům založena především na intenzivním využívání chemických přípravků, současný vývoj směřuje k jejich uvážlivějšímu a cílenějšímu použití. Stále větší důraz je kladen na integrovanou ochranu, která kombinuje chemické, biologické i agrotechnické postupy. V praxi to znamená například využívání odolnějších odrůd, přesnější sledování výskytu škůdců a chorob, včasné prognózy a signalizace. Tento komplexní přístup umožňuje nejen účinněji chránit porosty brambor před ztrátami na výnosu a kvalitě, ale zároveň lépe reagovat na současné environmentální i legislativní požadavky. Ochrana brambor se tak postupně posouvá od jednostranného spoléhání na chemii k vyváženému systému, který zohledňuje jak potřeby produkce, tak i ochranu životního prostředí.

Oblast agrotechniky a pěstování brambor je nedílnou součástí činnosti VÚB, která je řešena v oddělení pěstebních technologií. Výzkum je zaměřen na nové výzvy v systému pěstování polních plodin. Mezi ně v posledním období patří zejména vývoj postupů zpracování půdy při pěstování brambor tak, aby bylo efektivně omezeno riziko vodní eroze. Výsledky se již uplatňují v praxi, a jsou i součástí legislativních opatření. Není možné přehlédnout ani tolik diskutovanou probíhající změnu klimatu. Její dopady se dotýkají i pěstování brambor. Ověřovány jsou možné systémy využití kapkové závlahy v podmínkách bramborářské oblasti, které přinášejí pozitivní výsledky.

Jde o potravinu, která je vhodná při mnohých dietách. Proč?

Brambory jsou z dietetického hlediska vysoce ceněnou potravinou. Jsou lehce stravitelné, mají nízký obsah kalorií a prakticky žádný tuk. Díky vysokému syticímu efektu a komplexním sacharidům jsou ideální součástí redukčních diet. Brambory jsou vynikajícím zdrojem draslíku, který odvodňuje a pomáhá regulovat krevní tlak. Dále obsahují významné množství vitamínu C a vitamínů skupiny B. Přestože obsahují málo bílkovin, ty obsažené mají vysoce kvalitní aminokyselinové složení. Jsou přirozeně bezlepkové a vhodné pro celiaky i kojeneckou výživu. Brambory mají nízký obsah sodíku, jsou ideální při ledvinových dietách nebo redukci otoků.

Výzkumný ústav bramborářský má bohatou historii, vždy se snažil povznést pěstování brambor a jejich zpracování na vyšší úroveň. Co je jeho posláním dnes?

Výzkumný ústav bramborářský byl založen v tehdejším Německém Brodě v roce 1923. Během své více než stoleté existence prošel mnoha změnami, a to jak po odborné, tak i společenské stránce. Posláním společnosti nyní je provádět výzkum, vývoj a inovace v oblasti šlechtění, pěstování a užití brambor. V rámci své výzkumné činnosti se zaměřujeme i na další zemědělské a perspektivní plodiny, zdroje významných potravinářsky a farmaceuticky využitelných látek, jako jsou topinambur, jakon, čekanka a další.

V systému rezortních výzkumných organizací MZe chceme i nadále zaujímat jedinečnou roli výzkumu a poradenství v oblasti brambor, a to nejen v segmentu rostlinné výroby, ale i potravinářství a zdravé výživy.

Jakými projekty se nyní zabýváte a k čemu poslouží?

V posledních letech byly díky řešení výzkumných projektů vyvinuty nové metody prognózy a signalizace plísně bramboru a alternariových skvrnitostí, včetně nových certifikovaných předpovědních map listových chorob. Důležitým výsledkem výzkumu bylo také vytvoření specializovaných veřejných databází odrůd brambor a jejich náchylnosti k vločkovitosti hlíz

bramboru a aktinobakteriální obecné strupovitosti bramboru.

Zaměřujeme se nyní především na oblast integrované ochrany, kde je cílem řešení výzkumných úkolů dosažení zdravých porostů, vysokých výnosů a kvalitních hlíz. Ochrana brambor proti chorobám i škůdcům v posledních letech prochází výraznou změnou, která souvisí jak s legislativními omezeními, tak s novými poznatky. Postupné zpřísňování evropských pravidel vede k omezování některých dříve běžně používaných účinných látek, zatímco u řady škůdců, ale i chorob je stále častěji zaznamenávána rezistence vůči dostupným přípravkům, to už jsem ale naznačil. Proto se zabýváme projekty zaměřenými na alternativní způsoby biologické ochrany bramboru za využití bioagens a látek přírodního původu, na alternativní postupy ochrany brambor proti chorobám a škůdcům minimalizující negativní vliv na životní prostředí nebo na integrovanou ochranu vůči přenašečům virových chorob v sadbových bramborách a dalších plodinách. Řešena je i regulace plevelů při pěstování brambor. Výzkum je zaměřen na řešení této problematiky z pohledu úbytku účinných herbicidních látek. Vyvíjeny jsou i postupy vhodné do oblastí, kde je použití herbicidů omezeno. Jsou to zejména pásma hygienické ochrany vodních zdrojů. Také je řešen i výzkumný projekt, který se zabývá inovacemi v technologii pěstování brambor pro výrobu škrobu s ohledem na cirkulární ekonomiku. Zajímavé jsou i nové zkušenosti s pěstováním brambor a sóji v systému agrovoltaických panelů. Tato problematika je řešena na úrovni mezinárodního projektu v rámci přeshraniční rakousko-české spolupráce programu INTERREG (ATCZ00217 – TASTE).

Zemědělské praxi napomáhají v rozhodování výsledky výzkumu, které jsou součástí řady vydaných certifikovaných metodik.

Úzce spolupracujete se šlechtiteli. Jaké odrůdy brambor se v budoucnu nejvíce uplatní na českých polích? Budou to ty s obřími hlízami, vysokým výnosem, ty, které vyrostou i za nadměrného sucha, nebo ty, které budou obsahovat více vitamínů a minerálů než doposud?

Nejlépe kombinace všeho, avšak s výjimkou obřích hlíz, přeci jenom jsme zvyklí na běžné hlízy velikosti 3,5–6 cm. Ale zpět k vaší otázce. Současné šlechtění brambor reaguje na klimatickou změnu a přísnější ekologické limity. Klíčovým cílem je vysoká odolnost vůči suchu, rezistence vůči chorobám (zejména plísni bramboru). Důraz se klade také na zvyšování výnosů a vylepšení kulinářských či nutričních vlastností. Šlechtění se nejčastěji zaměřuje na klíčové oblasti, jako je odolnost vůči klimatickým extrémům, vyšší tolerance k dlouhodobému suchu a extrémním výkyvům teplot, polní rezistence k chorobám a škůdcům.

Ve velmi blízké budoucnosti nás čeká intenzivnější využívání nových genomických technik (NGT). Výsledkem bude zrychlení šlechtění pomocí sekvenování DNA a genových editací. Nové genomické techniky umožňují velmi přesné a cílené úpravy genetické informace. Pro pěstování brambor přinášejí nové možnosti v odolnosti vůči chorobám, toleranci k suchu a snížení spotřeby pesticidů. Hlavním cílem je odolnost vůči plísni bramboru, což umožní snížit spotřebu pesticidů.

Jste členskou organizací Asociace výzkumných organizací, která se snaží o podporu aplikovaného výzkumu a vývoje, o to, aby se české know-how dostávalo do praxe a přinášelo užitek. K tomu jsou potřeba peníze. Je jich dost, nebo málo?

Asi se nenajde respondent, který by odpověděl, že peněz je dost. Vždyť o ně jde přeci až na prvním místě. Ale vážně. Naše zdroje pro financování pocházejí ze čtyř oblastí. Jsou to národní dotace MZe, institucionální financování, účelové financování a smluvní výzkum. Aktuálním tématem je pro nás snaha o posílení institucionálního financování na úkor účelového. Znamenalo by to vyšší stabilitu, možnost investování do strojů a přístrojů, ale i lidských zdrojů. To nám nyní chybí, hrozí ztráta konkurenceschopnosti v prostředí VaVaI, hrozí dokonce i útlum činností. Získání projektů je velmi složité a úspěšnost velmi nízká, i přes kladné hodnocení našich návrhů. Trápí nás také disproporce mezi snižujícími se prostředky na institucionální financování a trvání na plnění všech výsledků plánovaných v době, kdy výše těchto prostředků byla nastavena na výchozí úrovni.

A kdyby financí najednou přibylo, co by bramboráři dokázali ekonomice a spotřebiteli nabídnout?

V oblasti šlechtění a práce s genovými zdroji by došlo k vyšší úrovni vybavení přístrojovou technikou pro oblast rozvoje genetického markerování, což u brambor představuje klíčový nástroj pro urychlení šlechtění, tvorbu odrůd odolných vůči chorobám a zlepšení výnosů. Umožňuje šlechtitelům vybírat rostliny s požadovanými vlastnostmi přímo na úrovni DNA, aniž by museli čekat na vyhodnocení v polních podmínkách. Dostatek prostředků by nám také umožnil více se zabývat testováním virových chorob pomocí technik PCR. V oblasti pěstitelských technologií by došlo k vyšší intenzitě činností při vývoji biopesticidů, udržitelné strategie ochrany brambor proti nejdůležitějším škůdcům s ohledem na nárůst rezistence a úbytek účinných látek, více bychom také využívali technologie UAV a AI pro zefektivnění šlechtění a množení sadby brambor, zaměřili bychom se rovněž na využití algoritmů umělé inteligence a robotických technologií pro ekologicky udržitelnou regulaci zaplevelení v okopaninách.

Prostřednictvím výše naznačených, ale i dalších aktivit by se získané výsledky promítly do snížení nákladů producentů brambor, zvýšených výnosů a konečný spotřebitel by v obchodní síti našel dostatek kvalitních hlíz brambor z české provenience.

Už v minulosti se ústav potýkal s nedostatkem odborníků, změnila se situace? Mají mladší ročníky zájem o další využití brambor?

Mladí lidé častěji volí přístup vystřídat více zaměstnání, přináší jim to četnější zkušenosti, flexibilitu, a nakonec jsou tito pracovníci na trhu práce i více žádaní. Práce s plodinami, jako jsou brambory, vyžaduje ale určitou stabilitu a dlouholeté získávání zkušeností. Takoví lidé se sice nacházejí, ale je to už složitější. Nejvíce mě mrzí investovaný čas i prostředky na několikaleté zaučení mladého pracovníka, když pak odejde na zkušenou jinam. Samozřejmě musíme se bavit i o finančním ohodnocení, protože na investice do personálních zdrojů se také nedostává.

Na vašich webových stránkách nabízíte topinambury. Může si sadbu objednat i jednotlivec, který by si je rád pěstoval na zahradě? Čím je tato plodina pro lidský organizmus přínosná?

Součást naší činnosti je také výzkum v oblasti pěstování a využití méně rozšířených hlíznatých plodin. Dlouhou řadu let je touto plodinou topinambur hlíznatý (Helianthus tuberosus). VÚB vlastní odrůdy topinambur Zlata, Rút, Skarlet a Karina. Topinambur je mimořádně zdravá dietní zelenina s oříškovou chutí. Jeho hlavním přínosem pro výživu je vysoký obsah prebiotické vlákniny inulinu, která podporuje střevní mikroflóru a nízký glykemický index, díky čemuž je ideální pro diabetiky a při redukčních dietách. Mezi klíčové nutriční a zdravotní benefity patří stabilizace cukru v krvi. Inulin se v trávicím traktu mění na fruktózu. Nezatěžuje slinivku, a proto se topinamburu přezdívá „diabetická brambora“. Podporuje také trávení a hubnutí, zlepšuje vstřebávání minerálů (vápník, hořčík) a podporuje zdravý mikrobiom. Zasytí s minimem kalorií. Je bohatým zdrojem stopových prvků, obsahuje vysoké množství draslíku, železa, fosforu, mědi a vitamínů skupiny B a C. Sadbu si může zájemce objednat prostřednictvím kontaktů uvedených na našem webu www.vubhb.cz.

Rostlina pojmenovaná jakon by mohla pomoci vylepšit kondici nejednomu z nás. Je šance, že se začne v ČR pěstovat ve velkém? A že bude lidem chutnat? Nebo se z ní budou vyrábět doplňky stravy?

Jakon (Smallanthus sonchifolius) je další plodinou, kterou se zabýváme. VÚB má dvě odrůdy Graciella a Fiorella. Jakon je jihoamerická vytrvalá rostlina z čeledi hvězdnicovitých. Pěstuje se pro své podzemní hlízy, které jsou křupavé a šťavnaté. Využívá se především jako zdravá potravina a přírodní sladidlo. Stejně jako u topinamburu sladkou chuť nezpůsobuje běžný cukr, ale inulin, proto je jakon vhodný i pro diabetiky. Podporuje trávení, působí jako prebiotikum (přispívá ke zdravé střevní mikroflóře) a pomáhá snižovat hladinu cholesterolu. Konzumuje se hlavně za syrova v ovocných či zeleninových salátech. Lze jej ale také péct, vařit nebo odšťavňovat. Je ale náročný na pěstování. Vyžaduje slunné stanoviště s dostatkem vláhy. Rostlina dorůstá výšky až 1,5 metru. Hlízy jsou citlivé na mráz, proto se v tuzemsku předpěstovávají a sázejí ven až v polovině května. Složitost pěstování a nejasné výsledky z jednotlivých let jsou omezující pro pěstování ve velkém. Nicméně pro drobné pěstitele je naopak ideální plodinou.

Myslíte si, že výzkum účinků brambor na lidské zdraví přinese ještě některá zásadní překvapení?

Nikdy se nesmíme domnívat, že víme vše, a platí to i u brambor. Nepůjde asi o zcela o zásadní překvapení, ale výzkum bílkovin brambor přináší velmi zajímavé poznatky, které z nich dělají vysoce kvalitní alternativu k živočišným proteinům. Mezi hlavní zdravotní přínosy, které tyto studie potvrzují, patří podpora růstu svalů. Izolované bramborové bílkoviny prokazatelně stimulují tvorbu svalových bílkovin (svalovou syntézu) v klidu i po cvičení. Vědecké studie ukazují, že jsou v tomto ohledu srovnatelné s tradičními syrovátkovými (mléčnými) proteiny. Dále jde o vynikající aminokyselinový profil. Bramborový protein obsahuje vyvážené množství esenciálních aminokyselin, díky čemuž je považován za plnohodnotný rostlinný zdroj. Vzhledem k tomu, že bramborové bílkoviny přirozeně neobsahují lepek ani běžné alergeny, představují skvělou alternativu pro vegany a osoby s intolerancí. Studie na buněčných kulturách a extraktech naznačují, že určité bramborové peptidy vykazují bioaktivní vlastnosti, včetně antioxidačního působení, které může chránit buňky před poškozením.

za odpovědi poděkovala Eva Brixi

Na evropském trhu fúzí a akvizic
přetrvává převážně optimistická nálada

Navzdory typickému sezónnímu oslabení přetrvává na evropském trhu fúzí a akvizic převážně optimistická nálada. Trh se postupně zotavuje jak z nedávných, tak z dlouhodobějších strukturálních šoků a evropská M&A aktivita se nadále přibližuje úrovním před covidovou pandemií. Celkově zaznamenal evropský trh fúzí a akvizic v prvním letošním čtvrtletí 2679 transakcí, v tuzemsku pak došlo k 85 transakcím s českou stopou. Podle nového vydání Deloitte M&A Indexu by se ve druhém letošním čtvrtletí měl projevit mírný nárůst oznámených transakcí v Evropské unii a Spojeném království na 2847. Toto číslo znamená mezikvartální zvýšení o 6 %, v meziročním srovnání však jde o 11% pokles.

foto Pixabay

„Uprostřed dynamického vývoje v oblasti fúzí a akvizic se rýsuje několik katalyzátorů, které by mohly ve zbytku roku dále stimulovat M&A trh. Společnosti s robustní kapitálovou strukturou aktivně sledují akviziční příležitosti v klíčových oblastech svého podnikání. Slibný potenciál se projevuje ve stavebnictví, e-commerce, telekomunikacích, technologiích a energetice," vyjmenoval Jan Vomáčka, partner v oddělení transakčních služeb společnosti Deloitte Česká republika. Navzdory sezónnímu útlumu zůstává sentiment na evropském M&A trhu převážně pozitivní, aktivita na trhu vykazuje v dlouhodobějším pohledu víceméně konstantní růstové tempo. Trh se postupně stabilizuje po kombinaci nedávných i dlouhodobých strukturálních šoků a objem transakcí se vrací k předpandemickým hodnotám.

Na základě dat zveřejněných společností S&P Global došlo v 1. čtvrtletí letošního roku k poklesu počtu transakcí z 2967 na 2679. To představuje snížení aktivity mezikvartálně o 9,7 % a meziročně o 5,7 %. Celková hodnota transakcí uskutečněných v posledních dvanácti měsících naopak mezikvartálně vzrostla o 22,7 %, a to z 577 miliard USD na 708 miliard USD, což signalizuje, že nadále probíhá realizace kapitálově významných transakcí.

Predikce M&A Indexu pro 1. čtvrtletí letošního roku přitom předpovídala mírný sezónní pokles na 2765 transakcí. Ve většině zemí byl sezónní útlum pouze omezený. Výraznější volatilitu však zažívají M&A trhy v Itálii (-33 %), severských zemích (-32 %) a Německu (-10 %).

V uplynulém čtvrtletí přispělo uzavření Hormuzského průlivu ke zpomalení meziročního hospodářského růstu v Evropské unii na 1,0 %. Kvůli vyšší míře diverzifikace energetických zdrojů však Evropa čelí především nárůstu cen energií, nikoli jejich fyzickému nedostatku. Sekundární dopady tohoto vývoje, zejména prostřednictvím více zasažených asijských trhů, by se do evropské ekonomiky mohly promítnout ve druhé polovině roku.

S ohledem na tyto a další faktory očekává Deloitte M&A Index pro 2. čtvrtletí mírný nárůst oznámených transakcí v EU a Spojeném království. Podle indexu by se jejich počet měl zvýšit na 2847, což představuje mezikvartální nárůst o 6 %, avšak současně i meziroční pokles o 11 %. V případě rychlé stabilizace energetické situace a navázání na růstovou trajektorii by se pak celkový počet transakcí mohl přiblížit optimistickému scénáři o 3151 transakcích.

Mezi faktory, které mohou ovlivnit aktivitu na trhu a zapůsobit na důvěru investorů, zejména pokud jde o rozšíření jejich aktivit v oblasti fúzí a akvizic, patří například aktivity Evropské centrální banky, rozvoj umělé inteligence, a v neposlední řadě i geopolitická situace.

Evropská centrální banka během posledních tří let snížila základní úrokovou sazbu o dva procentní body na úroveň 2,00 %, na které ji drží poslední rok. Podařilo se stabilizovat inflaci, která se však nyní kvůli obnovenému růstu cen energií opět dostává nad horní hranici tolerančního pásma. Nejistota ohledně dalšího vývoje inflace a úrokových sazeb může ovlivnit investiční aktivitu, zejména u transakcí s delším investičním horizontem.

Transakční aktivitu na M&A trhu budou i nadále podporovat peněžní zůstatky. Na konci roku 2025 činily nealokované zůstatky PE firem (dry powder) 4,3 biliónu USD. Tento objem ve spojení s častějším propojováním společností s velkými institucionálními investory umožňuje realizace větších transakcí.

Rozvoj umělé inteligence vytváří množství inovativních a rychle rostoucích společností

Dynamický rozvoj v oblasti umělé inteligence a její implementace napříč ekonomikou vytváří velké množství inovativních a rychle rostoucích společností. Tyto společnosti se v následujících letech stanou vyhledávaným cílem strategických i finančních investorů a mohou se stát pilířem M&A aktivity. Nepřímým důsledkem tohoto trendu je rovněž zvýšená investiční aktivita v navazujících odvětvích, zejména v oblasti infrastruktury a energetických kapacit nezbytných pro provoz datových a AI center.

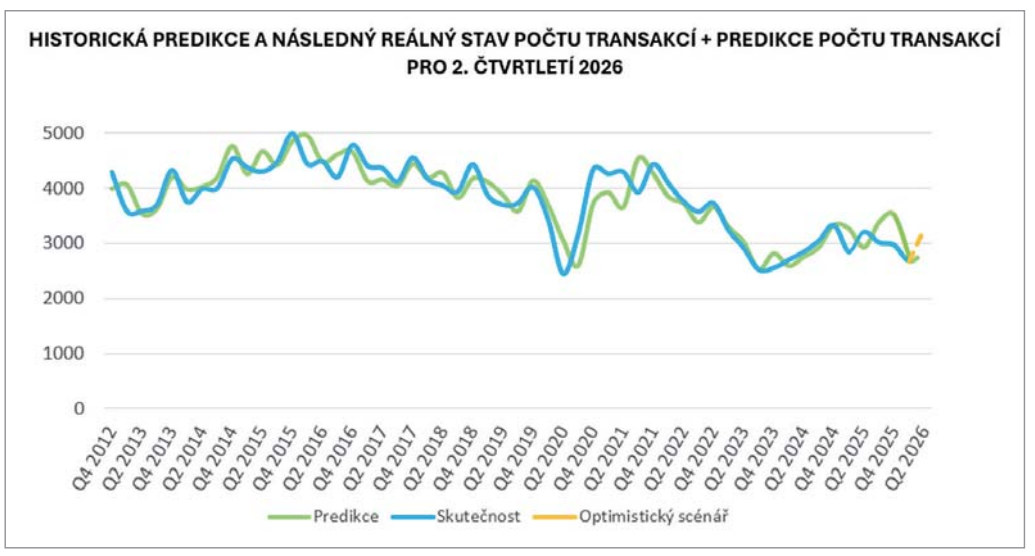
Uzavření Hormuzského průlivu a s ním spojené celosvětové snížení dodávek ropy o 20 % ovlivňuje nejen energeticky náročná odvětví, ale i odvětví závislá na ropných a plynových derivátech. Výrazné zvýšení cen vstupů by pravděpodobně vedlo k tlaku na marže a valuace některých společností. To by přineslo zajímavé, i když rizikové, akviziční příležitosti zejména v zemědělství, dopravě nebo chemickém a stavebním průmyslu. Podle údajů nového Deloitte M&A Indexu bylo v 1. letošním čtvrtletí oznámeno 85 transakcí s českou stopou. Celkem 52 českých společností měnilo své majitele. V 41 případech je kupovala jiná společnost z České republiky. U dalších 11 firem je nový majitel ze zahraničí.

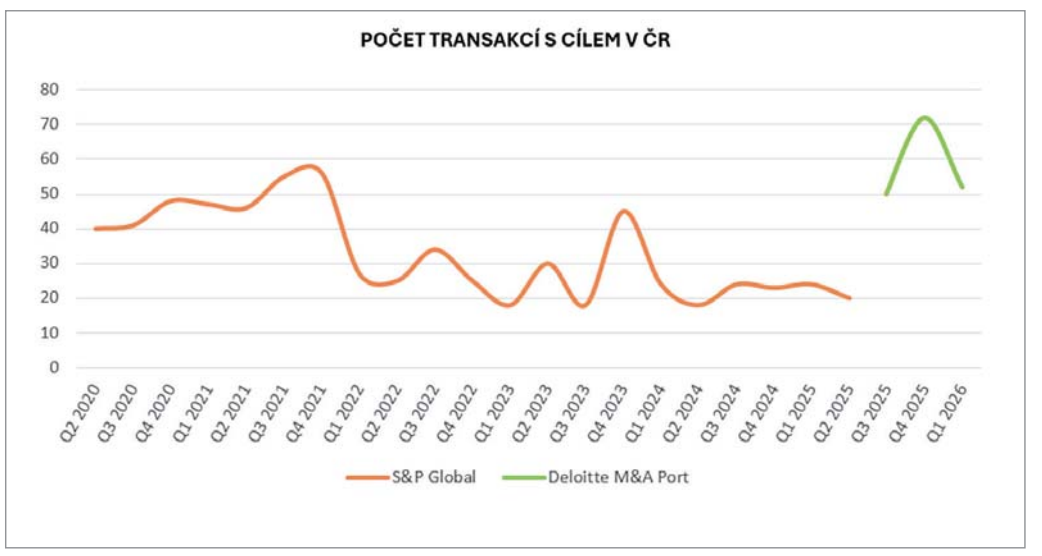
„V prostředí plném informačního šumu sledujeme na M&A trzích rostoucí důraz na strategickou kvalitu transakcí. Úspěšní investoři kombinují disciplinovaný přístup k valuacím s robustní dlouhodobou vizí transformace podniků," řekl Petr Dědeček, partner v oddělení finančního poradenství Deloitte Česká republika.

Čeští investoři zůstali mimořádně aktivní v zahraniční. Během čtvrtletí získali významné podíly v 31 zahraničních společnostech, zatímco k odprodeji zahraničních aktiv došlo pouze ve dvou případech. Sektorově investice směřovaly zejména do softwaru (13 transakcí), služeb (9 transakcí) a logistiky (7 transakcí). „V posledních několika čtvrtletích sledujeme, jak se snižuje ochota zúčastněných stran ke komentování hodnot transakcí. V prvním čtvrtletí byla alespoň orientační hodnota transakce zveřejněna jen v pěti případech, což nadále omezuje možnost komplexnějšího vyhodnocení tržních valuací," popsal Petr Dědeček.

Roste aktivita českých společností na kapitálových trzích

Česká ekonomika pokračuje v postupném oživení a patří mezi rychleji rostoucí ekonomiky Evropské unie. Kombinace ekonomického růstu a posilování české koruny zvyšuje atraktivitu České republiky mezi zahraničními investory. HDP vzrostlo v 1. čtvrtletí o 0,2 %, respektive o 2,1 % v meziročním srovnání. Mezi hlavní tahouny růstu patří tvorba fixního kapitálu a zvýšená spotřeba domácností, kterou podpořil růst reálných mezd. Míra nezaměstnanosti ve výši 3,1 % zůstává jednou z nejnižších v rámci EU. Na obnovu ekonomického růstu poukazuje i indikátor důvěry ČSÚ nebo meziroční nárůst vývozu zboží o 3,3 %, maloobchodních tržeb o 3,1 % nebo stavební výroby o 3,0 %. Současně roste aktivita českých společností na kapitálových trzích. Obranně-průmyslový holding Czechoslovak Group realizoval historicky největší české IPO, když na burze v Amsterdamu nabídl 15,2 % svých akcií a získal přibližně 3,8 miliardy eur. Na pražské Burze cenných papírů přestoupila společnost KARO Leather na hlavní trh, další společnosti pak zvažují sekundární listing na zahraničních burzách, což potvrzuje rostoucí ambice domácích emitentů. **(tz)**

Česká logistická firma investovala milión eur do Balkánu

Logistická společnost JUSDA Europe otevřela v srbském Zrenjaninu nové distribuční centrum o rozloze 11 000 m². Investice ve výši jednoho miliónu eur je součástí expanze firmy do jihovýchodní Evropy, kde roste význam regionu jako logistického mostu mezi Evropskou unií, Balkánem, Tureckem a Asií. Firma plánuje v novém provozu zaměstnat až 150 lidí.

Nové centrum vzniklo v autonomní oblasti Vojvodina, která patří mezi nejvýznamnější průmyslové regiony Srbska. JUSDA Europe odtud chce obsluhovat zákazníky napříč jihovýchodní Evropou a současně posílit přepravní trasy směrem do Turecka a Asie. Reaguje tak na trend nearshoringu a proměnu evropských dodavatelských řetězců, kdy firmy hledají flexibilnější a geograficky bližší logistická řešení. „Srbsko dnes představuje jeden z nejzajímavějších logistických bodů v Evropě. Kombinuje strategickou polohu, rostoucí infrastrukturu a silnou průmyslovou základnu. Pro nás jde o klíčovou lokalitu, odkud dokážeme efektivně obsluhovat celý region jihovýchodní Evropy i navazující trhy," řekl Petr Škoda, CEO společnosti JUSDA Europe.

Distribuční centrum funguje jako komplexní end-to-end logistický hub. Součástí provozu je řízení intralogistiky ve výrobních závodech, inbound a outbound doprava, domácí i mezinárodní distribuce a skladové služby pro průmyslové zákazníky. Provoz je postavený na centralizovaném digitálním řízení a monitoringu logistických toků. „Firmy dnes řeší nejen cenu dopravy, ale hlavně rychlost, stabilitu a transparentnost dodavatelského řetězce. Díky centralizovanému řízení a digitalizaci dokážeme optimalizovat přepravní toky, zrychlit distribuci a výrazně zvýšit kontrolu nad celým logistickým procesem," zdůraznil Petr Škoda.

Balkánské země v posledních letech posilují svoji pozici alternativy k tradičním západoevropským logistickým centrům. Region těží z nižších provozních nákladů, rozvoje infrastruktury i rostoucího zájmu výrobců o přesun části výroby a distribuce blíže evropským zákazníkům.

JUSDA Europe už v Srbsku spolupracuje s prvními průmyslovými zákazníky a jedná také s dalšími partnery z Evropy a Asie. **(tz)**

Obavy obchodníků z budoucnosti sílí

kvůli dražšímu provozu, geopolitické nejistotě i hrozící regulaci

Očekávání vývoje se letos na jaře u českých obchodníků výrazně zhoršilo. Vyplývá to z aktuálního šetření SOCR Retail Indexu, které mezi významnými obchodníky jednou za čtvrtletí provádí Svaz obchodu a cestovního ruchu ČR. Negativně se do hodnocení promítají zejména rostoucí provozní náklady, včetně nových nákladných byrokratických povinností, geopolitická nejistota a obavy ze zavedení regulace cen či slev, které by omezily konkurenci a přinesly zdražení základních potravin.

Sentiment klesá napříč celým maloobchodem, a to jak v segmentu potravinového, tak nepotravinového zboží. Obchodníci upozorňují především na rostoucí ceny energií a pohonných hmot, tlak na marže kvůli nutnosti tlumit cenové šoky, rizika cenových regulací, které by poškodily zejména nejzranitelnější zákaznické skupiny, a také na geopolitickou nejistotu. Zákazníci i přes pokračující růst reálných mezd a zatím jen pomalu stoupající inflaci zůstávají velmi citliví na ceny a častěji vyhledávají akční nabídky. Tento přístup se promítá také do spotřebitelských cen potravin, které zaznamenaly v dubnu meziroční i meziměsíční snížení. „Obchodníci dnes fungují v prostředí výrazné nejistoty a dosavadní dobré výsledky začíná kalit obava z budoucího vývoje. Tlak dodavatelů na vyšší ceny, pokračující krize na Blízkém východě i debaty o cenových regulacích výrazně zvyšují obavy z ekonomického vývoje v následujících měsících, což se propisuje i do opatrnějšího přístupu k investicím do dalšího rozvoje na našem trhu. Českou ekonomiku táhne kupředu spotřeba domácností a jakýkoliv její propad kvůli špatné náladě spotřebitelů nebo regulacím, které přinesou zbytečné zdražování, by znamenal další snížení očekávaného růstu české ekonomiky. Obava o ekonomickou kondici obchodu je v současnosti nejvyšší od jara roku 2024, kdy jsme začali pravidelně měřit očekávání mezi největšími tuzemskými obchodníky," shrnul Tomáš Prouza, prezident SOCR ČR.

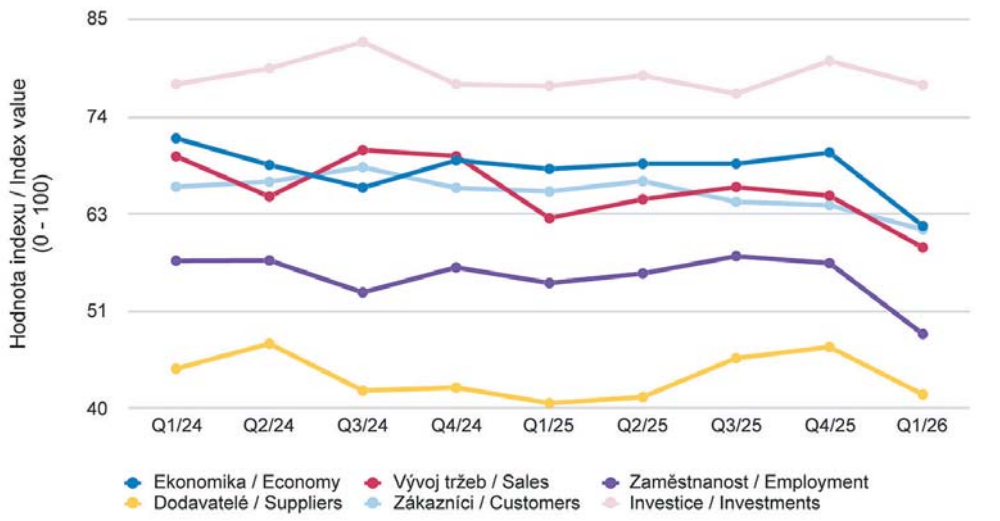
Výrazné zhoršení hodnocení ekonomické situace a očekávání pro další měsíce je patrné zejména mezi prodejci potravin. Namísto pokračujícího oživení začínají obchodníci stále častěji počítat spíše se stagnací trhu. Stupňuje se také tlak ze strany dodavatelů, kdy většina obchodníků zaznamenává další růst dodavatelských cen. Velké obavy vyvolává přicházející vlna regulací, například u obalové legislativy, která je velmi komplikovaná a negativní dopady se budou počítat v řádu tisíců korun na každého spotřebitele.

„Potravinový retail je dnes pod dvojím tlakem. Vedle zvyšujících se nákladů a silné konkurence na trhu musí obchodníci čelit také návrhům na škodlivé regulace trhu. Nápady na omezování slev nebo zákaz podnákupních cen by přitom nepřinesly nic jiného než dražší potraviny všem zákazníkům a vyšší inflaci celé ekonomice. Trh potřebuje stabilitu a podporu konkurence, ne další nepromyšlené zásahy," upozornil Tomáš Prouza. Obavy tuzemských obchodníků jsou dány zkušenostmi z jiných zemí, které podobné populistické zásahy zavedly. Typickým příkladem je Maďarsko, kde bývalá vláda Viktora Orbána v rámci své populistické politiky zaváděla cenovou regulaci i řadu dalších omezení obchodu. Výsledkem bylo za posledních pět let dvojnásobné zdražení potravin oproti Česku.

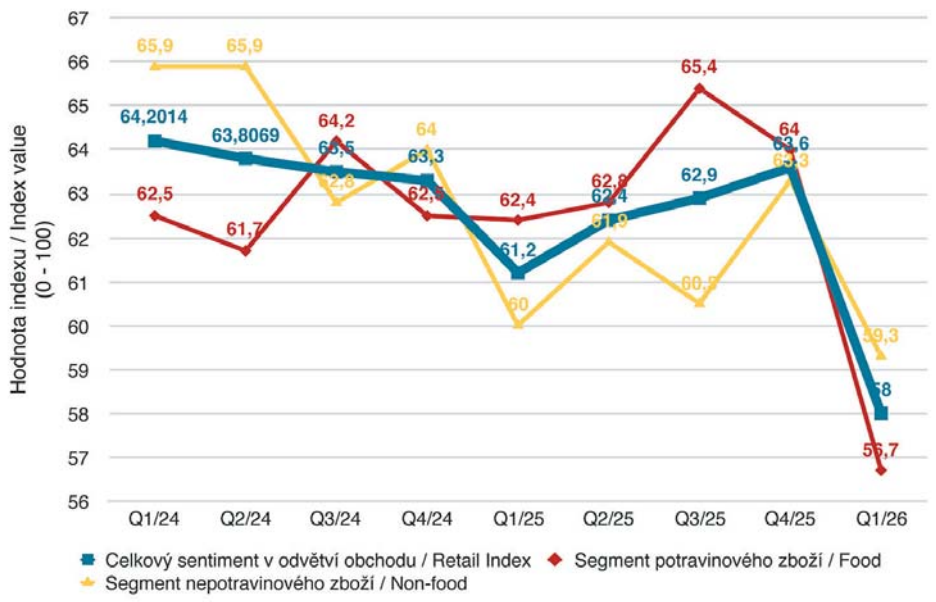
Pro ekonomickou stabilitu obchodu i celého dodavatelského řetězce zůstává klíčový vývoj spotřebitelské poptávky, která je hlavní hnací silou české ekonomiky. Právě ochota domácností utrácet drží ekonomický růst v době, kdy průmysl i export čelí slabší zahraniční poptávce a geopolitické nejistotě. Jakékoli výraznější obnovení inflačních tlaků proto představuje významné riziko nejen pro maloobchod, ale i pro celou ekonomiku.

„Spotřeba domácností je poslední dva roky v podstatě jediným stabilním zdrojem růstu české ekonomiky a nelze očekávat, že bychom v nejbližší době našli jiný silný motor hospodářského růstu. O to důležitější je udržet důvěru spotřebitelů a jejich ochotu utrácet. Rostoucí inflace totiž obvykle vede domácnosti k odkládání nákupů a větším úsporám, což ekonomiku velmi rychle zbrzdí. Pozitivní zprávou je, že ceny potravin díky silné konkurenci mezi obchodníky paradoxně zatím stále klesají. Pokud chce vláda do budoucna zabránit jejich výraznějšímu růstu, bude muset splnit řadu domácích úkolů. Hlavními prioritami by pro vládu měla být podpora konkurence mezi výrobci, posílení domácího zpracování zemědělských komodit a omezení zbytečné byrokracie. Česká vláda by měla také pokračovat ve své dlouhodobé snaze odstraňovat překážky na jednotném evropském trhu, jako jsou nekalé praktiky nadnárodních potravinářů, které uměle zdražují českým spotřebitelům značkové potraviny," vysvětlil Tomáš Prouza. **(tz)**

SOCR Retail Index – dílčí části indexu

Sentiment v odvětví obchodu

Pro posílení konkurenceschopnosti českého zemědělství

a role zemědělců v ekonomice i společnosti

Jan Doležal zůstává i nadále prezidentem Agrární komory České republiky, kterou povede další tříleté období. Na 35. sněmu v Olomouci získal podporu 157 ze 160 hlasujících delegátů. Ve vedení této největší zemědělské organizace v Česku, jejíž členové zajišťují kolem 80 % domácí zemědělské produkce, působí už od června 2020.

„Máme za sebou nelehké období a zároveň se scházíme v době, která není jednoduchá pro celý zemědělský sektor. Zemědělci dnes jen obtížně hledají komodity, jejichž výroba by byla rentabilní. Žijeme navíc ve světě poznamenaném konflikty, krizemi a postupující deglobalizací. Ukazuje se, že zemědělství není jen jedním z mnoha hospodářských oborů, ale musí být strategickým sektorem každého státu. Současně však bývá prvním odvětvím, na které krize rychle a citelně dopadají. Přesto je v Evropě zemědělství navzdory politickým proklamacím často až posledním oborem, jehož problémy se začnou skutečně řešit," řekl na sněmu prezident Agrární komory České republiky Jan Doležal.

Znovuzvolený prezident Agrární komory ČR tím měl na mysli současnou situaci na trhu s obilovinami, olejninami, mlékem a dalšími komoditami, které byly ještě donedávna ekonomickými tahouny domácího agrárního sektoru. Vývoj výkupních cen je podle něj pod tlakem zaváděných cel ze strany Číny, obchodních dohod mezi Evropskou unií a třetími zeměmi, například jihoamerickým uskupením Mercosur, Austrálií nebo Ukrajinou, ale také pokračující války na Blízkém východě, která přispívá k růstu cen pohonných hmot a průmyslových hnojiv. Kombinace rostoucích nákladů a nízkých výkupních cen tak výrazně snižuje rentabilitu zemědělské výroby. Představenstvo Agrární komory ČR proto pověřilo prezidenta Jana Doležala, aby se obrátil na premiéra Andreje Babiše a další členy vlády s žádostí o zařazení informací o kritické situaci v zemědělství jako samostatného bodu na jednání vlády.

V následujícím období se chce Jan Doležal věnovat také dalším otázkám na národní i evropské úrovni. Klíčovým tématem bude zejména nastavení Společné zemědělské politiky EU po roce 2027. Podle Agrární komory ČR a dalších zemědělských organizací napříč Evropou současný návrh Evropské komise neodpovídá reálnému stavu agrárního sektoru ani potřebám jeho financování a zároveň nevede ke snížení administrativní zátěže, které Evropská komise dlouhodobě slibuje.

foto Pixabay

Prezident Agrární komory ČR chce svou další práci zaměřit především na posílení konkurenceschopnosti českého zemědělství, stabilizaci sektoru, zajištění spravedlivých podmínek v rámci Evropské unie a posílení role zemědělců v ekonomice i společnosti. Agrární komora ČR bude nadále prosazovat, aby potraviny dovážené ze třetích zemí splňovaly stejné podmínky jako produkce evropských zemědělců. Nelze proto vyloučit další protestní akce proti obchodní dohodě mezi EU a sdružením Mercosur nebo proti dalším obdobným smlouvám. „Na evropské úrovni chci osobně navrhnout kompenzaci obchodních dohod, větší využití zemědělské produkce v energetice a výrobě biopaliv a revokaci Evropské zelené dohody. Evropské zemědělství nemůže dlouhodobě obstát, pokud bude ztrátové a pokud budou na domácí producenty kladeny stále vyšší požadavky, zatímco dovoz ze třetích zemí nebude podléhat stejným pravidlům. Prioritou musí být konkurenceschopnost, potravinová bezpečnost a stabilní podmínky pro evropské zemědělce," dodal prezident Agrární komory ČR Doležal. **(tz)**

Každá třetí žádost o připojení solárního zdroje je zamítnuta

Rozvoj fotovoltaiky v Česku naráží na fyzické limity soustavy. Distributoři proto v řadě lokalit připojení nových zdrojů odmítají, omezují jejich výkon nebo neumožňují prodej přetoků do sítě. Například v distribučním území společnosti EG.D (zejména na jižní Moravě a jihu Čech) mezi březnem 2025 a březnem 2026 bylo zamítnuto přes 6700 žádostí, které představují 30 % celkového počtu. Z pohledu výkonu je rozdíl výraznější. Z požadovaných 53 042 MW se neschválilo 89 %. Mírnou úlevu tomuto kapacitnímu problému může přinést připravovaná reforma tarifní struktury. Dlouhodobé řešení je ale otázkou dekády. Druhým problémem pro rozvoj fotovoltaiky je zhoršující se ekonomika provozu. Počet hodin se zápornými cenami elektřiny se za poslední dva roky zvedl 2,5x a dosavadní vývoj naznačuje, že rok 2026 bude rekordní. To komplikuje návratnost instalací závislých na prodeji přebytků do sítě.

Elektrická síť se budovala pro jednosměrné toky od velkých centrálních zdrojů ke spotřebitelům. Rychlý nárůst počtu malých výroben proto zvyšuje nároky na řízení i posilování soustavy. Problém se týká všech fotovoltaických elektráren, včetně těch malých na rodinných domech. V praxi se povoluje jen tzv. zjednodušené připojení mikrozdroje, tedy provoz FVE pro vlastní spotřebu bez možnosti prodávat přebytky do sítě. Mírné zlepšení by mohla přinést připravovaná reforma tarifní struktury, která má podle aktuálního harmonogramu začít platit pro hladiny VN a VVN od roku 2027.

Za poslední tři roky se počet zamítnutí téměř zdvojnásobil

Konkrétní data zveřejňuje sám distributor. Podle EG.D bylo v období od března 2025 do března 2026 přijato 22 793 žádostí o připojení nových výroben, z toho 6721 bylo odmítnuto. Tedy téměř každá třetí. Z pohledu instalovaného výkonu je nepoměr ještě markantnější: z požadovaných 53 042 MW nebylo povoleno 47 089 MW, tedy bezmála 89 %. Část projektů se k síti nakonec připojit mohla, ale pouze se sníženým výkonem, ve zjednodušeném režimu pro mikrozdroj nebo bez možnosti dodávat přebytky do sítě. Distributor přitom neuvádí, kolika případů se toto částečné povolení týkalo.

V kontextu celostátní statistiky ERÚ je trend jasný. V roce 2021 bylo v České republice odmítnuto kolem 14 % žádostí o připojení a 54 % požadovaného výkonu. O tři roky později, v roce 2024, šlo už o 27 % žádostí a 91 % výkonu. Na jižní Moravě a v jižních Čechách (distribuční území EG.D) se podle analýzy map připojitelnosti omezení nových FVE týká přibližně 15 % lokalit. V distribučním území ČEZ Distribuce, které pokrývá zbývající část republiky kromě Prahy, je tento podíl nižší, kolem 8 %. Naopak distribučního území PREdistribuce (Praha) se tento problém s ohledem na hustou síť zatím příliš netýká. Celostátně tak lze pracovat s konzervativním odhadem kolem 10 %, s výraznější koncentrací problémových míst právě v regionech EG.D.

„Distribuční společnosti se dostávají do situace, kdy poptávka po novém připojení převyšuje fyzické možnosti soustavy. Schvalují se proto především malé instalace, zatímco velký rezervovaný výkon zůstává vázán v projektech, které ještě nevyrábějí. A v některých případech možná ani reálně nikdy vyrábět nezačnou," uvedl Jan Votava, expert poradenské společnosti Moore Advisory CZ.

Počet záporných hodin vzrostl přibližně 2,5krát

Druhým rizikem pro provozovatele FVE je rostoucí počet hodin, kdy je elektřina na trhu obchodována za záporné ceny. Jde o okamžiky, kdy nabídka výrazně převyšuje poptávku a výrobce v podstatě platí za to, že do sítě dodává. V roce 2023 evidoval český trh 134 takových hodin, v roce 2024 už 315 (meziroční nárůst o 135 %) a v roce 2025 celkem 322 hodin. Letošní vývoj naznačuje další zrychlení. Za první čtyři měsíce roku 2026 jich bylo 105, zatímco ve stejném období roku 2023 šlo o pouhých 12 hodin, v roce 2024 o 53 hodin a v roce 2025 o 82 hodin.

„Pro majitele FVE to vypovídá o tom, že cena za prodej přetoků je stále volatilnější a v některých obchodních modelech může být nízká, nulová, nebo dokonce záporná. To znamená, že

foto Pixabay

prodávají se ztrátou. Pokud se k tomu přidá omezení připojení nebo zákaz přetoků, ekonomika nových instalací se výrazně zhoršuje," doplnil Jan Votava.

Ekonomická past: vyrábím v létě, kupuji v zimě

Investoři do fotovoltaiky se podle společnosti Moore Advisory CZ dostávají do několika souvisejících problémů. V létě vyrobí přebytek, v zimě naopak málo, takže plný potenciál instalace využijí jen část roku. Levná elektřina přes den a drahá večer mění odběrový profil zákazníka – obchodník proto za jeho elektřinu platí vyšší náklady, což zpětně tlačí na vyšší fixní složku ceny. Bateriová úložiště ekonomiku zlepšují, ale jen při správném dimenzování. Problém zimních měsíců nevyřeší a zpravidla nepokryjí ani 100 % přetoků. „Návratnost střešní FVE pro typický rodinný dům s plným připojením do sítě se dnes obvykle může pohybovat kolem osmi let, bez možnosti dodávat přetoky se může protáhnout až na 12 let," upřesnil Jan Votava.

Tarifní reforma uleví, ale zázraky čekat nelze

Díky navrženému systému už firmy nebudou platit podle dosavadní rezervované kapacity, ale podle rezervovaného příkonu a maximálního odebraného výkonu. Praktickým dopadem bude ekonomický tlak na zákazníky, kteří si v síti drží zbytečně velkou kapacitu „pro jistotu". Podle dopadové studie ERÚ by tato úprava mohla u odběratelů na hladinách vysokého a velmi vysokého napětí uvolnit až 3000 MW kapacity, tedy zhruba 16 % celkového blokovaného výkonu v této skupině. U domácností a malých podnikatelů bude změna pomalejší a zpočátku dobrovolná. Klíčovou podmínkou jsou chytré elektroměry, bez nichž nelze férově vyhodnotit, kdy domácnost síť skutečně zatěžuje.

„Tarifní reforma je krok správným směrem, ale sama o sobě řešení připojitelnosti nepřinese. Pomůže uvolnit část kapacity, kterou si dnes velcí odběratelé drží zbytečně. Neřeší ale fyzické limity vedení a transformačních stanic. Tam, kde síť technicky nestačí, zůstane fronta na připojení i po zavedení nových tarifů," upozornil Jan Votava.

Systémové řešení je úkol na celou dekádu

V některých konkrétních lokalitách se může situace zlepšit během dvou až tří let, pokud má distributor připravené posílení vedení nebo trafostanice. Celkové řešení je ale podle Moore Advisory CZ spíše otázkou desetiletí. Nejde jen o další investice do soustavy, ale také o změnu způsobu, jakým se elektřina vyrábí, spotřebovává a řídí. Budoucnost energetiky bude více decentralizovaná a bude stát na co nejlepším sladění spotřeby s lokální výrobou. Čím více se podaří elektřinu spotřebovat v místě a čase, kdy vzniká, tím nižší budou požadavky na přenosové a distribuční sítě i na následnou akumulaci. Vedle posilování sítí proto bude klíčové plošné rozšíření chytrých elektroměrů, rozvoj akumulace, flexibility na straně spotřeby a úprava pravidel komunitní energetiky tak, aby zvýhodňovala lokální spotřebu v místě a čase výroby.

„Současné nastavení komunitní energetiky řeší především obchodní stránku sdílení elektřiny, ne kapacitní problém. Z pohledu zatížení soustavy přitom není jedno, jestli přebytek ze střechy spotřebuje soused ve stejné části sítě, nebo odběrné místo vzdálené stovky kilometrů. Pokud má komunitní energetika reálně pomáhat soustavě, musí motivovat ke spotřebě v místě a čase výroby. Dynamika výroby a spotřeby se přitom nebude promítat jen do silové ceny elektřiny, ale postupně i do plateb za připojení a využívání distribuční soustavy. Kapacita soustavy bude s rozvojem obnovitelných zdrojů stále cennější komoditou a její rezervace bude mít vyšší cenu," uzavřel Jan Votava. **(tz)**

Více než polovina firem v Česku by si připlatila za ukládání dat v EU

Datová suverenita se stává jedním z hlavních témat při výběru firemních IT řešení. Pro tři čtvrtiny firem v Česku je důležité, aby jejich data zůstala v Evropské unii, a více než polovina z nich by si za to i připlatila. Vyplývá to z průzkumu SAP mezi 350 vedoucími pracovníky v Česku a na Slovensku. Téměř dvě třetiny firem chtějí datovou suverenitu zohlednit i při výběru dodavatele.

„Firmy v Česku dnes neřeší jen cenu nebo výkon technologií, ale i to, komu svěřují kontrolu nad svými daty, což je zásadní posun. Na významu datové suverenity se přitom shodují manažeři napříč generacemi s tím, že se liší jen v tom, jak velké riziko je kdo ochotný přijmout. Pro nás jako dodavatele to znamená mít mnohem hlubší znalosti a jasné odpovědi na otázky, které dříve vůbec nezaznívaly. Datová suverenita se tak z okrajového tématu stává kritériem, které ovlivňuje rozhodování celé firmy," řekla Hana Součková, generální ředitelka SAP ČR.

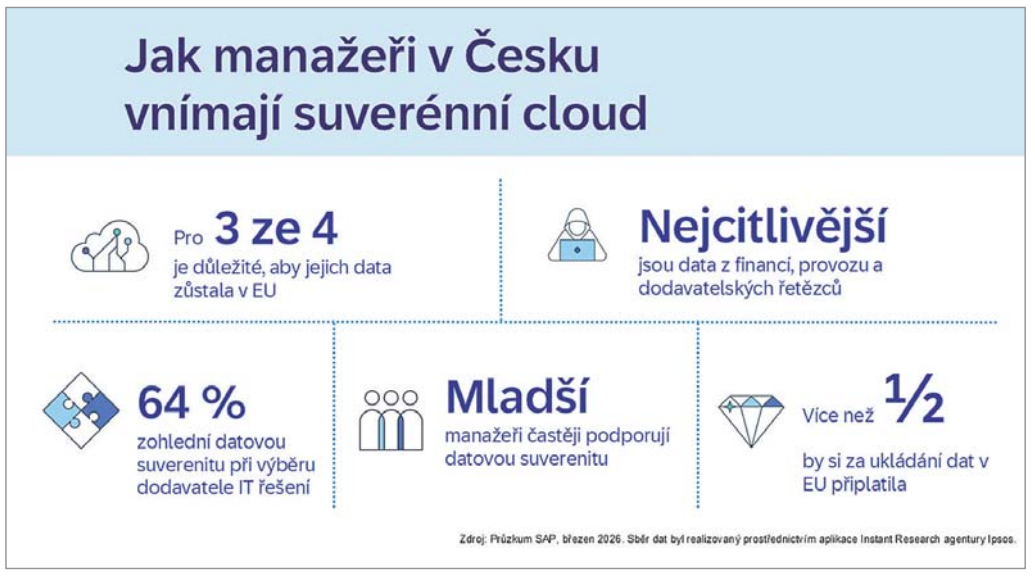
Manažeři nejčastěji preferují model, kdy by v suverénním cloudu měli jen určité kategorie dat, za jejichž uložení by si připlatili. Tento přístup upřednostnilo 36 % dotázaných. Uložení všech dat v suverénním cloudu za vyšší cenu by volilo 15 % manažerů.

U našich východních sousedů je podpora datové suverenity výraznější. Zatímco v Česku považují téma za důležité tři čtvrtiny manažerů, na Slovensku se tak vyjádřilo 87 %. Největší rozdíl mezi oběma zeměmi se ukazuje u vedoucích pracovníků ve věku 45–53 let. V Česku jde o skupinu, která vyjádřila napříč věkovým spekterem podporu nejméně (69 %), na Slovensku je tomu přesně naopak (93 %).

Nižší podpora v této věkové skupině v Česku ale neznamená odmítání datové suverenity. Spíše ukazuje na větší nejistotu. Pouze pro každého jedenáctého nehraje uložení dat výhradně v Evropské unii roli při výběru IT dodavatele. Oproti tomu 38 % respondentů stále váhá, zda toto kritérium zohlední, což je téměř dvakrát tolik v porovnání s mladší skupinou manažerů ve věku 27–35 let, kde je nerozhodný každý pátý.

Větší nejistota panuje i na straně velkých firem. Každý třetí vedoucí pracovník ve firmě s více než 250 zaměstnanci si zatím na téma neudělal definitivní názor. U středních firem je to méně než každý sedmý.

„Datová suverenita je komplexní téma zahrnující kontrolu nejen nad daty, ale i nad procesy a infrastrukturou. Firmy, které otevírají své systémy moderním technologiím, dnes mnohem více přemýšlejí o tom, kdo má k jejich systémům přístup a jak vyhoví regulatorním požadavkům. Přitom mnohé z nich si svoji bezpečnostní strategii teprve vytvářejí. Je zřejmé, že oblast datové suverenity už dávno nerezonuje jen ve veřejné správě, ale stává se prioritou i pro soukromé podniky," sdělil Miroslav Pavlas, odborník SAP na suverénní cloud a veřejný sektor.

Při výběru nového dodavatele IT řešení budou řešit otázku suverénního cloudu dvě třetiny manažerů. Největší podporu získává téma u mladších zástupců. Ve věkové kategorii mezi 27 a 35 lety bude kritérium zohledňovat 69 % respondentů a u nejmladších manažerů ve věku 18–26 let to jsou celé tři čtvrtiny.

Podniky v Česku i na Slovensku zároveň zvažují, jaké informace by v evropských datových centrech chtěly mít uložené. Celkem 40 % tuzemských firem by upřednostnilo finanční data. Následují data z provozu a dodavatelských řetězců (34 %) a údaje z IT systémů a jejich zabezpečení (26 %). Oblastí s nejmenší preferencí jsou zákaznická a marketingová data, u kterých by uložení v EU požadovala méně než každá pátá firma.

U našich východních sousedů se pořadí mění. Na prvním místě jsou data z provozu a dodavatelských řetězců (31 %), následované finančními daty (29 %) a informacemi o výzkumu a vývoji (25 %). **(tz)**

Praha zůstává mezi nejžádanějšími kongresovými destinacemi světa

Mezinárodní kongresová asociace ICCA (International Congress and Convention Association) ve svém aktuálním žebříčku nejvýznamnějších kongresových destinací světa, sestavovaném podle počtu asociačních akcí splňujících kritéria ICCA, zařadila Prahu na šesté místo z celkem 4728 hodnocených měst. Česká metropole si tak i přes sílící mezinárodní konkurenci udržela pozici mezi deseti nejvýznamnějšími kongresovými destinacemi světa. Nejvýše se letos umístil portugalský Lisabon, následovaný Paříží a Barcelonou.

Podle nejnovějších agregovaných dat Českého statistického úřadu a Prague Convention Bureau se v Praze v roce 2025 uskutečnilo celkem 5166 akcí různého typu (z čehož ČSÚ vykazuje 4300 akcí), což představuje meziroční nárůst o 0,5 %. Těchto akcí se zúčastnilo 850 157 delegátů (z čehož ČSÚ vykazuje 480 000 delegátů), tedy o 5,7 % více než v předchozím roce.

Data členské základny Prague Convention Bureau ukazují, že nejvýraznější nárůst zaznamenal segment menších akcí pro 50–500 delegátů. Praha však v roce 2025 hostila také více než pět desítek významných odborných kongresů, konferencí a korporátních akcí s účastí přesahující tisíc delegátů. Mezi největší patřil například 47. kongres klinické výživy a metabolizmu (ESPEN) s více než 4700 delegáty nebo 25. světový kongres psychiatrie (WPC), kterého se zúčastnilo přes 3400 odborníků ze 117 zemí světa.

„Lékařské vědy dlouhodobě patří mezi nejsilnější odborná témata pražských kongresů a konferencí, což potvrzuje i hostitelství významných akcí, jako jsou kongresy ESPEN nebo WPC. Mezinárodní kongresová asociace ICCA navíc řadí Prahu na páté místo na světě v pořádání odborných akcí s lékařskou tematikou. Vedle medicínských oborů však v Praze silně rostou také témata spojená s technologiemi, ekonomikou, financemi a obchodem," řekl Roman Muška, ředitel Prague Convention Bureau.

Nejvýznamnějšími zdrojovými trhy byly v roce 2025 pro Prahu Spojené státy americké, Německo, Velká Británie, Francie a Švýcarsko, přičemž zahraniční akce tvořily 43 % celkového počtu. Pražskému kongresovému průmyslu zároveň nadále dominují jednodenní akce, průměrná délka jejich trvání se však pohybuje kolem dvou dnů.

Z globálního pohledu poptávka po odborných akcích v posledních letech dlouhodobě roste. Mezinárodní kongresová asociace ICCA, která sleduje odborné asociační kongresy a konference s více než 50 účastníky, zaznamenala v roce 2025 více než 12 000 mezinárodních akcí splňujících její kritéria, což představuje přibližně o tisíc více než v roce 2024. Tento trend se odráží také v dlouhodobě rostoucím výkonu kongresové Prahy.

„Konkurence mezi kongresovými destinacemi dlouhodobě sílí a stále větší roli hraje nejen kvalita infrastruktury, ale také schopnost měst aktivně získávat významné mezinárodní akce. Destinace po celém světě dnes výrazně investují do akvizičních aktivit a získávání kongresů a konferencí prostřednictvím convention bureau. Pro budoucí konkurenceschopnost Prahy proto bude zásadní nejen plánované rozšíření kapacit Kongresového centra Praha, jehož realizace bude zahájena letos v červnu a dokončení se předpokládá v roce 2029, ale také schopnost města dlouhodobě uspět v globální soutěži o pořádání nejvýznamnějších mezinárodních kongresů a konferencí," potvrdil Roman Muška. **(tz)**

V nejisté době roste poptávka po organizovaných zájezdech

V prostředí globální nejistoty se mění způsob, jakým lidé plánují dovolenou. Podle aktuálního průzkumu cestovní agentury Invia se letos chystá do zahraničí téměř 80 % Čechů, přičemž 56 % z nich považuje organizovanou dovolenou prostřednictvím cestovní kanceláře za bezpečnější variantu.

„Vidíme jasný posun v uvažování klientů. Lidé dnes mnohem více řeší, co se stane, když se cesta zkomplikuje. Nejde už jen o cenu, ale o jistotu, že se o ně někdo postará," sdělil Jan Foret, Country Manager cestovní agentury Invia pro Českou republiku.

Zásadní výhodou organizovaných zájezdů je podle expertů jasně definovaná odpovědnost. Cestovní kanceláře jsou ze zákona povinny zajistit všechny služby dle smlouvy a v případě komplikací aktivně řešit vzniklou situaci. „Pokud nastanou neočekávané problémy, klient není na jejich zvládnutí sám. Cestovní kancelář musí zajistit náhradní dopravu, ubytování nebo pokrýt další náklady," vysvětlil Jan Foret.

V případě mimořádných okolností navíc legislativa ukládá cestovním kancelářím povinnost uhradit klientům ubytování až na tři dodatečné noci. To výrazně snižuje finanční i organizační rizika. Naopak individuální cestovatelé nesou odpovědnost sami. Například při zrušení letu mohou přijít o peníze za ubytování nebo řešit situaci bez nároku na pomoc.

foto Invia

Vedle bezpečnosti hraje stále větší roli i pohodlí. Samostatné plánování dovolené je časově náročné. Podle dostupných globálních analýz si lidé při vlastní organizaci projdou v průměru až 70 webových stránek. „Cestovní agentura dnes šetří nejen čas, ale i starosti. Klienti získávají odborné poradenství bez navýšení ceny, protože zájezdy stojí stejně jako u samotných cestovních kanceláří. Navíc zájezdové balíčky dovolených, kde jsou všechny služby již zahrnuty v ceně, vychází mnohdy daleko výhodněji, než když si turisté vše rezervují individuálně," dodal Jan Foret.

Dlouhodobá data zároveň ukazují, že Češi preferují pohodlí a vyšší standard služeb, roste zájem o all inclusive pobyty i kvalitnější hotely. Cestování do zahraničí je pro řadu lidí spojeno s větší mírou nejistoty než dovolená v tuzemsku. Roli hrají jazyková bariéra, odlišné prostředí i komplikace, které mohou nastat během dopravy nebo přímo v destinaci. Právě proto část klientů v dnešní době více oceňuje zázemí organizovaného cestování a možnost obrátit se v případě potíží na konkrétní kontaktní místo či delegáta. „Zájezd výrazně eliminuje nejistoty spojené s cestováním. Klienti nejsou v zahraničí sami a mají k dispozici podporu v podobě klientského centra, na které se mohou kdykoliv obrátit," vypočítal výhody organizovaného cestování Jan Foret.

Dlouhodobě se zároveň potvrzuje, že čeští turisté při výběru dovolené preferují především osvědčené destinace. Největší zájem je nadále o Řecko, Egypt nebo Turecko, tedy trhy, které nabízejí stabilní zázemí, širokou nabídku služeb a předvídatelný standard. „Zákazníci dnes více než dřív hledají rovnováhu mezi cenou, kvalitou a bezpečností. Ověřené destinace jim tuto kombinaci dlouhodobě nabízejí," uvedl Jan Foret.

Význam organizovaných zájezdů ještě více podtrhuje nedávný vývoj na evropské úrovni. Rada Evropské unie nedávno schválila dodatečná ochranná opatření pro uživatele služeb v rámci zájezdů, čímž posílila ochranu spotřebitelů a zvýšila transparentnost v tomto odvětví. Tato opatření podtrhují rostoucí povědomí o tom, že zájezdy nabízejí nejen pohodlí, ale také vyšší úroveň ochrany, zejména v době, kdy jsou flexibilita a bezpečnost zásadní.

Globální nejistota se promítá i do toho, jak lidé o dovolené přemýšlejí. Vedle destinace a ceny dnes více zvažují také to, jaké mají garance, kdo za služby nese odpovědnost a jak složité by bylo řešení případných komplikací. „V dnešním prostředí nejde při cestování pouze o destinaci, ale o pocit bezpečí během celé cesty, od začátku až do konce," uzavřel Jan Foret.

Vedle zákonné ochrany v rámci organizovaného cestování proto část klientů sleduje i další formy zajištění. Patří mezi ně například garance Invia Faktor 100, která se vztahuje na situaci úpadku cestovní kanceláře a má klientům zkrátit dobu nejistoty při řešení vzniklé situace. **(tz)**

Zájem o Česko trvá, stoupla návštěvnost i počet přenocování

Během prvního čtvrtletí letošního roku přijelo do tuzemských hotelů, penzionů a dalších hromadných ubytovacích zařízení celkem 4,4 miliónu hostů, meziročně o 5,2 % více. Téměř 52 % (2,3 miliónu) tvořili domácí turisté, 48 % (2,1 miliónu) pak návštěvníci ze zahraničí. Tuzemsko si v průběhu ledna až března 2026 nejčastěji vybírali jako svou dovolenkovou destinaci cestovatelé ze sousedních zemí – z Německa (474 000), Polska (188 000) a ze Slovenska (172 000). Ve větším počtu dorazili také turisté z Velké Británie (129 000) a Itálie (114 000). Meziročně stoupl i počet přenocování, a to o 5,7 % na celkových 11,1 miliónu nocí. Průměrná délka pobytu dosáhla hodnoty 3,55 dne.

Data za první čtvrtletí letošního roku potvrzují stále rostoucí zájem turistů o Česko. Mezi vzdálenými trhy dominovaly Spojené státy (73 700), Jižní Korea (49 800), Tchaj-wan (36 800) a Izrael (33 400). Obecně cizinci nejčastěji míří do Prahy, Karlovarského a Jihomoravského kraje. Pokud jde o přenocování – v případě domácích návštěvníků vzrostlo o 4,1 % na 5,7 miliónu nocí, zahraniční turisté v Česku strávili 5,4 miliónu nocí, tedy o 7,3 % více než ve stejném období loňského roku.

„Česko potvrzuje, že o něj mají turisté stále větší zájem. Roste počet příjezdů i přenocování, a to jak domácích, tak zahraničních hostů. Pozitivní je také fakt, že návštěvnost meziročně vzrostla ve všech krajích. Zároveň vidíme, že cestovní ruch dnes ovlivňují nejen cena a kvalita služeb, ale stále více i pocit bezpečí, dostupnost a jednoduchost cestování. A právě v těchto oblastech má Česko opravdu silnou pozici," sdělil ředitel České centrály cestovního ruchu – CzechTourism František Reismüller a dodal: „Pozitivní zprávou je také pokračující návrat vzdálených trhů. Potvrzuje se tak, že se Česko stále více prosazuje i mimo Evropu. Situaci samozřejmě sledujeme také s ohledem na vývoj na Blízkém východě. Ten se do cestovního ruchu může promítat hlavně přes výpadky leteckého spojení a nižší ochotu cestovat z dotčených regionů. Krátkodobě ale neočekáváme dramatický dopad. Česko navíc není závislé jen na jednom nebo několika málo trzích, takže případné výpadky z některých regionů dokáže tuzemský cestovní ruch lépe zvládnout. O to důležitější je posilovat povědomí v zemích, z nichž k nám turisté přijíždějí ve větším počtu dlouhodobě, a zároveň otevírat nové příležitosti, například ve Střední Asii, kde má velký potenciál české lázeňství."

Počet hostů meziročně vzrostl ve všech krajích Česka. Nejvíce hostů se v prvním čtvrtletí ubytovalo v Praze, a to téměř 1,7 miliónu. V hlavním městě turisté strávili 3,8 miliónu nocí. Následoval Královéhradecký kraj, kam zamířilo 372 000 návštěvníků. Více než 250 000 hostů se ubytovalo také v Jihomoravském, Karlovarském a Libereckém kraji. Cizinci nejčastěji pobývali v Praze, Karlovarském a Jihomoravském kraji. Domácí návštěvníci mířili kromě hlavního města také do Královéhradeckého a Libereckého kraje. Přenocování meziročně vzrostlo ve všech regionech. Nejvíce nocí turisté strávili v Praze, více než milión nocí vykázaly také Královéhradecký a Karlovarský kraj.

Nejdelší pobyty dlouhodobě eviduje Karlovarský kraj, kde dosahuje průměrná délka pobytu téměř pět dnů. Nad republikovým průměrem se držel také Královéhradecký, Liberecký, Olomoucký, Jihočeský a Zlínský kraj. Karlovarský kraj zároveň patří mezi regiony s nejvyšším podílem zahraniční klientely.

Ubytování hotelového typu zaznamenalo meziroční nárůst návštěvnosti o 5,6 %. V prvním čtvrtletí roku 2026 se v nich ubytovalo celkem 3,4 miliónu hostů. Domácí návštěvníci vykázali meziroční růst o 6,4 % a zahraniční klienti o 5 %. Přenocování v hotelích vzrostlo o 6,3 % a hosté zde strávili téměř osm miliónů nocí. Nejnavštěvovanější kategorií zůstávají čtyřhvězdičkové hotely, které během prvního kvartálu využilo 1,7 miliónu hostů. Právě tento segment dlouhodobě těží hlavně z rostoucí poptávky zahraničních turistů. Do penzionů přijelo meziročně o 0,4 % méně hostů, počet nocí zde ale vzrostl o 1,2 %.

Aktuální data za první čtvrtletí roku 2026 ukazují, že dál posiluje také letecké spojení s Českem. Na Letišti Václava Havla Praha se zvýšil počet letů meziročně o 8,6 %, a počet dostupných sedadel dokonce o 11,2 %. Rychleji přitom rostou nízkonákladové aerolinky než klasické letecké společnosti. Největší dynamiku pak vykazují dálkové lety, což potvrzuje otevírání přímých linek na vzdálenější trhy, hlavně do Asie a Ameriky. Z jednotlivých zdrojových trhů nejvíce posílily Korea a Německo. Silný růst dálkových spojů koresponduje i s pokračujícím návratem návštěvníků z mimoevropských trhů. **(tz)**

ČESKÁ SPOLEČNOST PRO JAKOST

Strana vychází pod partnerskou záštitou České společnosti pro jakost

Ideální pracoviště není o benefitech,
ale o kvalitě vztahů

Pokračováním rozhovoru s Mgr. Stanislavem Loskotem, MBA, HR poradcem a koučem, úzkým spolupracovníkem České společnosti pro jakost, bychom rádi navázali na silné téma: toxické pracoviště. O tom byla totiž jeho přednáška na nedávné konferenci SYMA, již ČSJ v dubnu uspořádala. Toxické pracoviště je prostředí, které mnozí z nás znají. Nepomáhá ničemu. Ani dobrým vztahům, ani respektu a úctě, ani výkonu, hledání nových cest, nepodněcuje podnikavost, nestimuluje zaměstnance k nápadům a zajímavým řešením. Lidem ubližuje, většinu z nich stresuje. Jak může kvalita řízení ovlivňovat pracoviště a vztahy zde formovat, o tom jsou následující řádky:

Určitě souvisí s loajalitou víc než řada benefitů, na nichž si firmy a organizace dnes hodně zakládají...

Ano, souvisí – a obvykle mnohem víc, než si organizace připouštějí. Benefity mohou zvýšit atraktivitu zaměstnavatele navenek, ale loajalitu samy o sobě nevytvářejí. Ta vzniká především na základě každodenní zkušenosti lidí v práci. Rozhodující je kvalita vztahu mezi zaměstnancem a jeho přímým nadřízeným, míra důvěry a pocit férového zacházení. Pokud lidé zažívají respekt, smysluplnost práce a mají prostor ovlivňovat věci kolem sebe, jejich loajalita roste – i bez nadstandardních benefitů. Naopak v prostředí, které je toxické nebo dlouhodobě nefunkční, benefity fungují maximálně jako krátkodobá „náplast“. Firmy často investují do viditelných výhod, protože jsou snadno komunikovatelné a měřitelné. Mnohem složitější je ale pracovat s kulturou, leadershipem a kvalitou komunikace – tedy s faktory, které mají na loajalitu zásadní vliv. Výsledkem pak bývá paradox: organizace nabízí atraktivní benefity, ale přesto čelí vysoké fluktuaci nebo nízké angažovanosti. Z praxe se potvrzuje, že lidé neodcházejí primárně kvůli tomu, co dostávají „navíc“, ale kvůli tomu, jak se v práci cítí a jak s nimi je zacházeno. Benefity mohou rozhodnutí zůstat podpořit, ale jen pokud stojí na zdravém a funkčním prostředí.

A záleží hlavně na majiteli firmy či řediteli, jak pracoviště „šlape“?

Záleží na nich zásadně, ale ne výhradně. Majitel nebo ředitel nastavuje rámec – určuje hodnoty, styl vedení a hranice toho, co je v organizaci přijatelné. Svým chováním zároveň vysílá silný signál: lidé sledují, co skutečně toleruje, a co naopak oceňuje. V tomto smyslu má jeho vliv na to, „jak pracoviště šlape“, klíčovou roli. Současně ale platí, že každodenní realitu zaměstnanců nejvíce formují přímí nadřízení. Pokud je střední management v rozporu s deklarovanými hodnotami, může i dobře nastavená vize zůstat jen na papíře. Proto je kritické nejen to, jak přemýšlí top management, ale i jak jsou vybíráni, vedeni a rozvíjeni manažeři na všech úrovních. Důležitý je také systém – tedy procesy, pravidla a způsob rozhodování. I silný a kvalitní lídr narazí, pokud organizace funguje v nastavení, které podporuje nejasnosti, přetížení nebo nezdravou soutěživost. Pokud mohu stručně shrnout: majitel nebo ředitel určuje směr a tón, ale výsledná kvalita pracoviště je vždy kombinací leadershipu na všech úrovních a nastavení celého systému. Pokud tyto prvky nejsou v souladu, organizace „drhne“ bez ohledu na to, jak silná je jedna konkrétní osobnost.

foto Pixabay

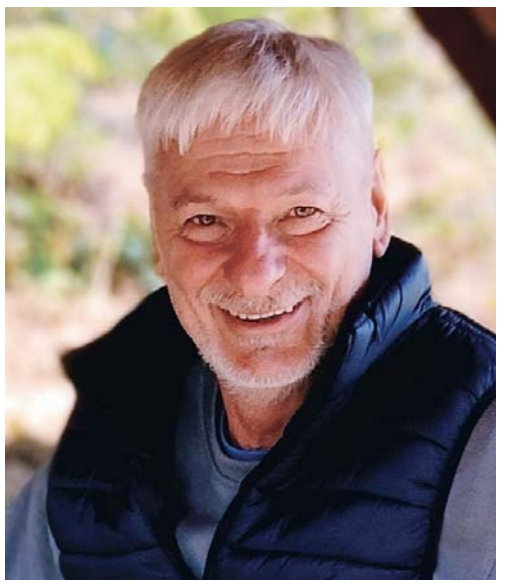
Manažerské řízení a vedení má svá pravidla. Která patří mezi ta hlavní?

To nebude lehká odpověď, neboť manažerské řízení či vedení má řadu modelů a přístupů, nicméně v praxi se, dle mých zkušeností, opakují určité principy, bez nichž dlouhodobě funkční prostředí nevznikne. Nejde o „techniky“, ale o základní pravidla, která se promítají do každodenního fungování. Prvním je jasnost a srozumitelnost. Lidé potřebují vědět, co se od nich očekává, jaké jsou cíle a podle čeho se hodnotí jejich práce. Nejasné zadání nebo proměnlivé priority jsou častým zdrojem frustrace i poklesu výkonu.

> **Z praxe se potvrzuje, že lidé neodcházejí primárně kvůli tomu, co dostávají „navíc“, ale kvůli tomu, jak se v práci cítí a jak s nimi je zacházeno. Benefity mohou rozhodnutí zůstat podpořit, ale jen pokud stojí na zdravém a funkčním prostředí.**

Druhým principem je důvěra spojená s odpovědností. Efektivní vedení nestojí na kontrole každého kroku, ale na schopnosti delegovat a dát lidem prostor rozhodovat. Současně ale musí být zřejmé, kdo za co odpovídá – jinak vzniká chaos.

Třetím pravidlem je otevřená a pravidelná komunikace. To zahrnuje nejen předávání informací, ale i aktivní naslouchání a práci se zpětnou vazbou. Manažer by měl vytvářet prostředí, kde je normální mluvit o problémech i chybách.

Mgr. Stanislav Loskot, MBA, HR poradce a kouč, spolupracovník České společnosti pro jakost

Čtvrtým klíčovým prvkem je konzistence a férovost. Lidé velmi citlivě vnímají nesoulad mezi tím, co se říká, a tím, co se dělá. Pokud vedení jedná nekonzistentně nebo dělá výjimky bez jasného důvodu, rychle se rozpadá důvěra.

Pátým pravidlem je rozvoj lidí. Úkolem manažera není jen „řídit výkon“, ale také pomáhat lidem růst. To zahrnuje podporu, mentoring i vytváření příležitostí k učení.

A konečně, zásadní je smysluplnost a kontext. Lidé podávají lepší výkon, pokud chápou, proč jejich práce existuje a jak zapadá do širšího celku. Schopnost tento kontext srozumitelně komunikovat je jedním z nejdůležitějších aspektů leadershipu. Tato pravidla se mohou zdát samozřejmá, ale jejich důsledné naplňování je v praxi to, co odlišuje funkční organizace od těch, které dlouhodobě narážejí na stejné problémy.

S kvalitou dnes úzce souvisí manažerský audit. K čemu vlastně slouží?

Manažerský audit je nástroj, který slouží k systematickému zhodnocení kvality řízení v organizaci – tedy toho, jak skutečně funguje leadership, rozhodování a práce s lidmi. Nejde o kontrolu jednotlivců v úzkém slova smyslu, ale o komplexní diagnostiku toho, zda způsob řízení odpovídá cílům a potřebám organizace. V praxi audit odhaluje několik klíčových oblastí. Zaprvé ukazuje, jak manažeři naplňují svou roli – zda vedou lidi efektivně, komunikují srozumitelně a pracují s odpovědností. Zadruhé identifikuje nesoulady mezi deklarovanými hodnotami a reálným chováním. Často se například ukáže, že organizace mluví o důvěře a spolupráci, ale ve skutečnosti funguje na principu kontroly a vnitřní konkurence. Další důležitou funkcí je odhalení systémových slabin. Manažerský audit nepoukazuje jen na jednotlivce, ale i na nastavení procesů, kompetencí nebo rozhodovacích mechanizmů, které mohou brzdit výkon i motivaci. Výstupem auditu pak není jen „hodnocení“, ale především podklad pro konkrétní změny – například v rozvoji manažerů, úpravě struktury řízení nebo nastavení firemní kultury. Jinými slovy: audit dává organizaci realistický obraz o tom, jak je skutečně řízena, a kde má největší rezervy. Jeho hlavní přínos spočívá v tom, že nahrazuje dojmy daty a umožňuje dělat cílená rozhodnutí místo intuitivních nebo nahodilých zásahů.

Co by šéf neměl nikdy udělat?

Existuje několik věcí, které by šéf neměl udělat nikdy, protože mají okamžitý a dlouhodobý dopad na důvěru i fungování týmu. Jakmile se tyto hranice překročí, návrat zpět je velmi obtížný. Zásadní je neztratit důvěru lidí. To znamená nelhat, nemanipulovat s informacemi a neslibovat něco, co nemohu splnit. Jakmile si zaměstnanci začnou ověřovat každé slovo, vedení přestává fungovat. Stejně tak by šéf neměl ponižovat nebo veřejně shazovat své lidi. Kritika má své místo, ale musí být věcná a důstojná. Veřejné zpochybnění kompetence nebo osobní útoky ničí psychologické bezpečí a vedou k uzavření týmu.

Další nepřijatelnou věcí je nespravedlnost a „dvojí metr“. Pokud vedoucí toleruje u některých lidí chování, které u jiných trestá, nebo rozhoduje na základě sympatií, důvěra se rychle rozpadá. Šéf by se také neměl vyhýbat odpovědnosti. Přenášení viny na tým, hledání viníků místo řešení problémů nebo „schovávání se“ v krizových situacích podkopává jeho autoritu.

A konečně, neměl by ignorovat problémy v týmu. Neřešené konflikty, toxické chování nebo dlouhodobé přetížení se samy nevyřeší – naopak se prohlubují. Shrnuto: šéf by nikdy neměl dělat kroky, které systematicky narušují důvěru, férovost a respekt. Tyto tři pilíře jsou pro fungující tým zásadní – a jejich ztráta má vždy vyšší „cenu“ než jakýkoli krátkodobý zisk.

Manažerské schopnosti se promítají do kvality práce a image podniku a organizace. Úzce asi souvisí s kulturou pracoviště a nepsaným přáním většiny zaměstnanců...

Ano, souvisí to velmi úzce – a ve skutečnosti jde o jeden propojený celek. Manažerské schopnosti se neprojevují jen ve výsledcích nebo číslech, ale přímo formují každodenní zkušenost zaměstnanců, a tím i kulturu práce a obraz organizace navenek. Styl vedení určuje, „jak se tu věci dělají“. Pokud je management založený na důvěře, otevřenosti a jasných pravidlech, promítá se to do vyšší kvality práce, lepší spolupráce i profesionálního vystupování vůči zákazníkům nebo partnerům. Naopak slabý nebo nekonzistentní leadership vede k chybám, napětí, a často i k poškození reputace.

> **Lidé potřebují vědět, co se od nich očekává, jaké jsou cíle a podle čeho se hodnotí jejich práce. Nejasné zadání nebo proměnlivé priority jsou častým zdrojem frustrace i poklesu výkonu.**

To, co označujete jako „nepsané přání zaměstnanců“, bývá překvapivě konzistentní napříč firmami i obory. Lidé obvykle nepožadují nic extrémního – chtějí férové zacházení, srozumitelné vedení, možnost dělat svou práci dobře a být za ni uznáni. Jinými slovy chtějí prostředí, kde mohou fungovat profesionálně a bez zbytečných překážek.

Právě zde se manažerské schopnosti ukazují v plné síle. Schopný manažer dokáže tato očekávání přetavit do konkrétní praxe – nastaví jasná pravidla, podporuje spolupráci a vytváří podmínky pro kvalitní výkon. Tím zároveň buduje kulturu, která je stabilní a čitelná jak pro zaměstnance, tak pro okolí.

A úplně závěrem: kvalita managementu, kultura práce a image organizace nejsou oddělené oblasti. Jsou to různé projevy téhož – způsobu, jakým je organizace vedena a jak zachází s lidmi.

za odpovědi poděkovala Eva Brixi

www.stanislavloskot.cz
linkedin.com/in/mgr-stanislav-loskot-mba-598b9863

Letní brigády už nejsou sezónní epizodou,

stávají se novým standardem trhu práce

Letní brigády v Česku přestávají být jen sezónním přivýdělkem studentů a stále častěji fungují jako běžná součást trhu práce. Firmy je využívají jako rychlé řešení nedostatku lidí – ten má podle aktuálních dat problém obsadit až 61 % zaměstnavatelů. Nabídka brigád přitom zůstává vysoká a v hlavní sezóně roste zhruba z 1600 na 2000 pozic denně napříč obory od obchodu a služeb přes logistiku až po administrativu.

„Letní brigády dnes nejsou jen sezónní záležitostí pro studenty, ale důležitým ventilem trhu práce. Firmy jimi řeší nedostatek lidí a zároveň testují nové zaměstnance bez dlouhodobého závazku," řekl Jiří Halbrštát, ředitel náboru a marketingu ManpowerGroup. Struktura brigád kopíruje proměnu celé ekonomiky. Asi třetinu tvoří obchod a služby, stejný podíl připadá na logistiku, výrobu a manuální práci a zhruba čtvrtina na gastronomii. Dynamicky ale roste segment administrativy, marketingu a zákaznického servisu, který už tvoří kolem 15 % nabídek. Firmy hledají flexibilní kapacity nejen do provozu, ale i do kancelářských rolí, což ještě před několika lety nebylo běžné. Brigáda se tak posouvá z okraje pracovního trhu blíže k jeho jádru.

Kolik si zájemci vydělají

Odměňování tento posun jen potvrzuje. V Praze se hodinové sazby běžně pohybují mezi 150 a 170 Kč, u náročnějších nebo urgentních směn dosahují až 250 Kč, zatímco v regionech se drží spíše v rozmezí 135–160 Kč. Data z letošního roku zároveň ukazují, že růst mezd zpomaluje a firmy přecházejí od plošného zvyšování k cílenému odměňování podle přidané hodnoty. V praxi to znamená, že flexibilita a schopnost rychle nastoupit má často vyšší cenu než dlouhodobá stabilita. „Růst minimální mzdy a změny v odvodech zvyšují reálné výdělky brigádníků a zároveň posouvají očekávání na obou stranách. Uchazeči jsou náročnější, firmy musí být rychlejší a flexibilnější," vysvětlil Jiří Halbrštát.

Region rozhoduje víc než ochota pracovat

Zásadní roli přitom hraje region. Zatímco v Praze a ve velkých městech firmy o brigádníky soutěží a musí připlácet, v regionech s vyšší nezaměstnaností roste konkurence mezi uchazeči. Aktuální data ukazují, že nezaměstnanost se pohybuje nad 5 % a regionální rozdíly zůstávají výrazné. Brigáda tak přestává být jen otázkou ochoty pracovat a stále více odráží geografii českého trhu práce. Proměňuje se i profil samotných brigádníků. Pro

foto Pixabay

generaci Z už brigáda není automatickou letní volbou. Mladí lidé více zvažují smysl práce, flexibilitu a dlouhodobý přínos pro kariéru a často dávají přednost odborné praxi. Současně ale mají nejsilnější vyjednávací pozici v historii, protože vstupují na trh práce v nejslabších populačních ročnících. Otázka tedy nezní, zda brigádu najdou, ale zda jim bude dávat smysl.

Brigády ale nejsou jen doménou mladých. Stále častěji fungují jako most mezi zaměstnáními pro lidi, kteří se ocitnou bez práce, a také jako flexibilní forma zapojení pro seniory. Demografický vývoj je přitom zásadní a dlouhodobě vytváří tlak na využívání všech dostupných skupin pracovníků, protože z trhu práce odchází více lidí, než kolik jich přichází.

Nelegální práce zůstává problémem

S rostoucím významem brigád ale rostou i rizika. Nejčastěji jde o nelegální práci, falešné agentury nebo nedodržování pracovních podmínek, zejména v oborech s vysokou fluktuací, jako je gastronomie, stavebnictví nebo logistika. Krátkodobá výhoda vyššího čistého příjmu tak může dlouhodobě znamenat absenci sociálních jistot. Druhým rizikem je uvíznutí v cyklu krátkodobých prací bez posunu, což je jev, který se objevuje častěji, než si připouštíme.

„Vidíme, že brigády se posouvají i do kvalifikovanějších oblastí a stále častěji nahrazují klasické krátkodobé pracovní poměry. Pro firmy je to reakce na nedostatek uchazečů, pro lidi příležitost, jak si vydělat více a mít pestřejší pracovní život. Je ale potřeba dávat pozor na rizika spojená s nelegálním zaměstnáváním, které bývá u brigád rozšířené," dodal Jiří Halbrštát.

Letní brigády tak v roce 2026 ukazují hlubší změnu pracovního trhu. Flexibilita přestává být benefitem a stává se standardem, který propojuje firmy i pracovníky napříč generacemi. V prostředí, kde se podle globálních odhadů do roku 2030 promění téměř 40 % dovedností, se právě schopnost rychle reagovat a kombinovat práci s rozvojem stává důležitou konkurenční výhodou. **(tz)**

Pracující senioři jako šance pro naši ekonomiku

Český pracovní trh se v posledních letech potýká s nedostatkem lidí v řadě profesí a zároveň s rychlým stárnutím populace. Jednou z cest, jak situaci zmírnit, je větší podpora lidí, kteří chtějí pracovat i po dosažení důchodového věku. Portál JenPrác-ce.cz upozorňuje, že aktivní senioři představují pro firmy často stabilní, loajální a zkušené zaměstnance, jejichž potenciál zatím Česko nevyužívá naplno.

„Zájem o práci v důchodovém věku v Česku existuje. Část seniorů chce zůstat profesně aktivní, udržet si sociální kontakt nebo si zlepšit rodinný rozpočet. Pro zaměstnavatele pak mohou být starší pracovníci cenní zejména díky zkušenostem, nižší fluktuaci a schopnosti předávat know-how mladším kolegům. V mnoha oborech navíc nejde jen o fyzický výkon, ale o spolehlivost, komunikaci, orientaci v procesech nebo vztah se zákazníky. Právě zde mohou mít starší pracovníci výraznou konkurenční výhodu," řekl Michal Španěl, manažer a datový analytik portálu JenPráce.cz.

V poslední době se objevují návrhy, které mají zaměstnání seniorů zatraktivnit. Diskutuje

se například o výhodnějším daňovém režimu, vyšších slevách na poplatníka pro osoby 65+ nebo o lepším nastavení odvodů pro pracující důchodce. Ve veřejném prostoru zazněly také úvahy o tom, že by se lidem v důchodu při práci opět více promítala výdělečná činnost do budoucí výše penze.

Je ale důležité rozlišovat mezi platnou legislativou a politickými návrhy. Část diskutovaných opatření je zatím ve fázi návrhů nebo připravovaných změn, nikoli automaticky platnou realitou. Přesto je zřejmé, že téma zaměstnávání seniorů bude v dalších letech sílit.

„Vyšší motivace seniorů nestojí pouze na daních nebo odvodech. Stejně důležité jsou flexibilní úvazky, možnost práce na kratší dobu, částečný home office nebo ergonomicky upravené pracovní prostředí. Mnoho lidí by v práci pokračovalo déle, pokud by mohli tempo přizpůsobit své životní situaci. Řada firem už dnes zjišťuje, že kombinace zkušených seniorních pracovníků a mladších kolegů funguje velmi dobře. Starší zaměstnanci přinášejí stabilitu a praxi, mladší zase technologickou dynamiku a nové postupy," vysvětlil Michal Španěl.

Česká republika stejně jako většina Evropy stárne. Počet lidí v produktivním věku se bude v příštích letech snižovat, zatímco seniorů bude přibývat. Dle projekce ČSÚ do roku 2050 vzroste počet seniorů 65+ ze současných zhruba 2,2 miliónu na přibližně 3,25 miliónu, přičemž jejich podíl dosáhne asi 30 % populace (dnes 20 %). To bude nárůst téměř o třetinu. Pokud se podaří udržet část zkušených lidí na trhu práce déle, může to pomoci zmírnit tlak na firmy, veřejné rozpočty i personální kapacity v klíčových oborech. Zejména ve zdravotnictví, administrativě, službách, školství nebo technických profesích mohou starší pracovníci sehrát významnou roli. Nejde přitom o povinnost pracovat déle, ale o vytvoření podmínek pro ty, kteří chtějí a mohou pokračovat a dále přispívat společnosti.

Pohled na důchodový věk se postupně mění. Zatímco dříve byl důchod často vnímán jako definitivní konec pracovního života, dnes je stále častěji chápán jako nová životní etapa, ve které lze pokračovat jiným tempem nebo v jiné roli. To odpovídá i tomu, že řada lidí je ve vyšším věku aktivní, zdravá a má chuť zůstat užitečná.

„Český pracovní trh si nemůže dovolit přehlížet zkušené lidi jen kvůli věku. Pokud bude práce v důchodu finančně atraktivní a zároveň organizačně flexibilní, může z toho profitovat zaměstnanec, firma i stát. Aktivní senioři nejsou okrajová skupina, ale stále důležitější součást moderního trhu práce, kterou bychom měli systematicky podporovat," popsal Michal Španěl. „Reagovat na demografické změny je nezbytné. Vzhledem k tomu, že politiky na podporu porodnosti víceméně ve všech západních zemích světa selhávají a migrační toky mohou nést řadu dlouhodobých, společenských a ekonomických rizik, efektivní zapojení seniorů může být jedním ze způsobů, jak propad počtu pracovní síly zpomalit," uzavřel analytik a dodal, že by v tomto kontextu měl stát pracovat na době dožití ve zdraví, která je v Česku velmi nízká. **(tz)**

Whistleblowing nestačí jen „odškrtnout": firmy narážejí na první problémy v praxi

Několik let po zavedení povinných oznamovacích systémů řada zaměstnavatelů zjišťuje, že whistleblowing není jen formální povinností, ale tématem s přímým dopadem na HR, interní kulturu i právní rizika firmy. Nejčastější problémy přitom nevznikají kvůli chybějící schránce nebo interní směrnici, ale kvůli tomu, že zaměstnavatelé neumějí s oznámeními správně pracovat.

Povinnost zavést vnitřní oznamovací systém se vztahuje na zaměstnavatele s alespoň 50 zaměstnanci a vyplývá ze zákona o ochraně oznamovatelů. V praxi se ale ukazuje, že řada firem splnila povinnost spíše formálně – mají vytvořený oznamovací kanál, ale chybí jasný postup, kdo a jak bude oznámení vyhodnocovat, jak chránit identitu oznamovatele nebo jak zabránit odvetným opatřením. „V praxi vidíme, že zaměstnavatelé často whistleblowing vnímají hlavně jako formální právní povinnost. Ve chvíli, kdy ale přijde první reálné oznámení – například na nevhodné chování manažera, diskriminaci nebo porušování pracovních pravidel – ukáže se, že firma nemá nastavené procesy ani komunikaci," řekla Anna Kevorkyan, CEO portálu JenPráce.cz.

Právě ochrana identity oznamovatele je přitom jedním ze základních principů zákona. „Firmy často podceňují, že whistleblowing není jen technický nástroj, ale proces s poměrně přísnými pravidly. Zakázaná je zejména jakákoli odveta vůči zaměstnanci, který oznámení podal, ať už jde o výpověď, zhoršení pracovních podmínek, nebo nepřímý tlak ze strany nadřízených," upozornila Kateřina Poláková, advokátka kanceláře Dostupný advokát.

Řada zaměstnavatelů si zároveň stále spojuje whistleblowing hlavně s korupcí nebo závažnou hospodářskou kriminalitou. Z dat získaných od zaměstnavatelů je ale zřejmé, že interní oznámení se týkají běžného fungování pracoviště, například bossingu, diskriminace či porušování pravidel BOZP. „Dobře nastavený oznamovací systém může firmě pomoci zachytit problém ještě ve chvíli, kdy je řešitelný interně. Pokud zaměstnanci nevěří, že firma podnět vyřeší férově, často situaci posunou dál, například na inspekci práce, k soudu nebo do médií," doplňuje Anna Kevorkyan.

Podle Kateřiny Polákové by zaměstnavatelé neměli podceňovat ani školení vedoucích pracovníků a HR oddělení. Největší slabinou v praxi často nebývá samotné zavedení oznamovacího systému, ale způsob, jakým firma s oznámením dále pracuje. Klíčové je řádné prověření podnětu, dokumentace postupu a případné přijetí nápravných opatření. „Právě to často rozhodne o tom, zda se problém podaří vyřešit interně, nebo přeroste v pracovněprávní spor, kontrolu úřadů či reputační problém," uzavřela Kateřina Poláková. **(tz)**

Absurditou roku zvoleno

jednotné měsíční hlášení zaměstnavatelů

Nejhorším byrokratickým předpisem tohoto roku je nově zavedené jednotné měsíční hlášení zaměstnavatelů. A naopak normou, která nejvíce usnadnila život českým podnikatelům, je novelizace zákona osvobozující od povinnosti auditu tisíce malých a středních českých firem. To jsou výsledky letošního ročníku tradičních anket Absurdita roku a Paragraf roku, o kterých rozhodlo hlasování veřejnosti i podnikatelů. Ankety jsou vyhlašovány v rámci podnikatelských soutěží Firma roku a živnostník roku. Ve finální fázi lidé vybírali ze sedmi negativních norem a sedmi pozitivních, které nominovali odborní garanti anket: Hospodářská komora ČR, daňová a právní kancelář SVOKO a Komora daňových poradců ČR. Anketa absurdita roku je letos vyhlašována již podvacáté.

Podle Evropské asociace obchodních a průmyslových komor Eurochambres, jejímž členem je i Hospodářská komora ČR, z každého podnikateli vytvořeného eura spolkne plných 12 centů práce vynaložená na splnění administrativních povinností uložených veřejnou mocí.

„Z každoročních šetření mezi členy Hospodářské komory vychází, že regulatorní a byrokratická zátěž dlouhodobě patří k největším překážkám rozvoje podnikání. To se promítá i do předpisů nominovaných do ankety Absurdita roku, komplikujících život českým podnikatelům. Nepřehledný a stále rostoucí systém právních předpisů brzdí nejenom podnikatele, ale i běžné občany v ekonomických aktivitách – práci a podnikání. Džungli norem je třeba prosekávat, systematicky a vytrvale," shrnul Ladislav Minčič, tajemník úřadu Hospodářské komory ČR, která je odborným garantem obou anket. Podle Hospodářské komory musí být podnikání vnímáno jako veřejný zájem. „V kontextu ankety je paradoxem – někdo by mohl říct absurditou – že v právním státě se předpisy ruší zase jen předpisem, jemuž se musí povinné osoby přizpůsobit. Pozitivní efekty zajímavé úpravy se přitom nemusí projevit okamžitě, zejména ne v situaci, kdy je změna převratná – technologicky, organizačně nebo psychologicky. Speciálně v podnikatelském prostředí je třeba změny posuzovat ze systémového, perspektivního hlediska, zejména kolik hodin neproduktivní činnosti konkrétní změna ušetří firmám v budoucím rutinním provozu, o kolik více času a prostředků jim zbude na potřebné investice nebo inovace. Soukromý sektor do značné míry živí stát a prosperita celé země je odvislá od prosperity firem," dodal Ladislav Minčič.

Vyhlášení se osobně zúčastnil také první místopředseda vlády a ministr obchodu a průmyslu Karel Havlíček: „Čím více budeme podnikatelům naslouchat, o to více se bude dařit naší zemi," řekl při této příležitosti a ocenil dlouhou tradici, kterou mají obě ankety i samotné soutěže Firma roku a Živnostník roku 2026. Připomněl také to, že snižování administrativní zátěže a zjednodušení procesů patří mezi klíčové priority hospodářské strategie české vlády.

Podstatná část nových povinností pro české podnikatele přináší transpozice unijní legislativy. Například jen v roce 2025 přijala Evropská unie 2553 právních předpisů.

„Výsledky anket asi nejsou žádným překvapením. I když je jednotné měsíční hlášení zaměstnavatelů správný směr, první kroky v implementaci takové změny bolí vždy, i kdyby byly sebelépe připraveny. Pevně věřím, že bolesti časem přejdou a projekt přinese i pozitivní změny. Co se týče Paragrafu roku, tak i zde platí, že v případě, kdy je dosaženo daňové úlevy, tak se to obvykle pojí s pozitivním přijetím," komentuje výsledky anket Petra Pospíšilová, Prezidentka Komory daňových poradců ČR. Právě zavádění jednotného měsíčního hlášení zaměstnavatelů, které v anketě Absurdita roku vyhrálo anticenu, podle ní trpí několika neduhy. Jde například o masivní objem dat, které nově stát vyžaduje. Přitom např. zdravotní pojišťovny jsou ze systému i nadále vyňaty. „Nový systém je zaváděn bez dostatečného praktického ověření za účasti malých a středních zaměstnavatelů nebo mzdových a účetních kanceláří. Zákon přináší i retroaktivní chaos. Sice nabyl účinnosti 1. ledna 2026, ale systém se plně rozběhl až v dubnu. Podle přechodných ustanovení musí firmy v období od dubna do června zpětně dohlásit data za leden až březen, což v praxi znamená dvojí práci a opravování již uzavřených období," doplnila Petra Pospíšilová.

Také Václav Svoboda, partner daňové a právní kanceláře SVOKO, uvedl Jednotné měsíční hlášení zaměstnavatelů jako příklad normy, která české firmy nadměrně zatížila: „Jednotné měsíční hlášení mělo zjednodušovat, ale ve skutečnosti jen přesouvá systémové problémy státu na zaměstnavatele. Právní jistota a předvídatelnost tím výrazně trpí. Zákon ukazuje, že bez skutečného sdílení dat mezi samotnými úřady nelze administrativu zjednodušovat. Zátěž se jen přesune jinam, v tomto případě bohužel na samotné firmy." Oceňuje naopak zvýšení limitů pro povinný audit, které veřejnost vybrala jako Paragraf roku. „Tato změna šetří čas i peníze tisícům podnikatelů, aniž by ohrozila transparentnost trhu. Stát tímto krokem přestal považovat audit za univerzální řešení. A to je dobře. Povinnost zůstává tam, kde dává skutečně smysl," zdůraznil Václav Svoboda.

Výsledky ankety Absurdita roku 2026

- **Jednotné měsíční hlášení zaměstnavatelů:** Mzdové účtárny jako správci státního datového centra – 66 % hlasů

Od dubna 2026 mají zaměstnavatelé povinnost posílat státu „jednotné" měsíční hlášení o zaměstnancích a mzdách. Mělo nahradit zhruba 25 různých formulářů a konečně ulevit mzdovým účtárnám. Na papíře jednoduché řešení, v praxi ale detailní datový balík, který z firem dělá provozovatele státní databáze. Zaměstnavatelé musí pod hrozbou sankcí odevzdávat i informace, které už stát často má v jiných registrech – jen si je neumí sdílet. Systém navíc odstartoval se zpožděním, takže firmy musely zpětně doplňovat data za první měsíce roku a dělat práci dvakrát. Technická pravidla jsou navíc neúprosná: drobná chyba v nepodstatném údaji znamená odmítnutí celého hlášení. Výsledkem je „jednotné hlášení", které administrativu nesjednotilo, ale zkomplikovalo – a mzdové účetní povýšilo na datové správce státu.

- **Zákon o evidenci skutečných majitelů, rozhodnutí nejvyššího soudu a soudu EU. Zákon č. 37/ 2021 Sb.:** Na oligarchu už si neposvítíme. Stát zhasnul – 12 % hlasů

- **EU nařízení proti odlesňování (EUDR). Nařízení EU o produktech nezpůsobujících odlesňování (EUDR) (2023/1115).:** Zachrání více papírování lesy? – 10 % hlasů

- **Zrušení zdanění podílů a cenných papírů nad 40 miliónů Zákon č. 349/2023 Sb.:** Daň na zkoušku. Zvyknout si nestihla ani finanční správa – 5 % hlasů

- **EU směrnice – zveřejňování platů. Směrnice evropského parlamentu a Rady EU 2023/970:** Konec tajemství, začátek debat v kuchyňce – 4 % hlasů

- **Nový kybernetický zákon. Zákon o kybernetické bezpečnosti, Evropské směrnice NIS2:** Nevíš? Zaplatíš. Kyberbezpečnost po česku – 2 % hlasů

- **Jednotné environmentální stanovisko (JES). Zákon č. 148/2023 Sb.:** Jedno razítko vládne všem. Na efektivitě a zrychlení však nepřidá – 1 % hlasů

Výsledky ankety Paragraf roku 2026

- **Zvýšení limitů pro povinný audit. Novela vyhlášená pod č. 316/2025 Sb., která mění kmenový zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví (ZoÚ):** Kontroly jen tam, kde to dává smysl – 36 % hlasů

Od roku 2026 musí mít audit méně firem, protože se zvýšily limity obratu a majetku. Stát tím uznal, že u tisíců menších a středních firem byl audit často jen drahou formalitou bez skutečné přidané hodnoty. Jde o jednu z největších administrativních úlev posledních let.

- **EU Inc. – evropská společnost podle 28. režimu:** Jedna firma pro celou Evropu! – 20 % hlasů

- **Odpočty na výzkum a vývoj. Úprava odpočtu na výzkum a vývoj (§ 34a ZDP):** Inovovat se vyplatí. Daňové zvýhodnění, které skutečně motivuje – 11 % hlasů

- **Byrokratický detox Hospodářské komory. Byrokratický detox (systematické snižování regulatorní zátěže podnikatelů) je aktivitou, která má za cíl omezovat neodůvodněnou regulatorní zátěž a zbytečné administrativní povinnosti:** Detox, po kterém české firmy nebolí hlava – 10 % hlasů

- **Snížení administrativy pro chovatele koní – nařízení vlády (MZe):** Přesedláno na méně byrokracie – 9 % hlasů

- **Novela zákona o daních z příjmů – zvýšení limitu opravné položky (§ 8c ZDP):** „Drobné" už nejsou drama – 8 % hlasů

- **Zaměstnanecké akcie (ESOP). Zákon vychází z doporučení EU Startup Nations Standard of Excellence:** Úspěch firmy pocítí i zaměstnanci – 6 % hlasů

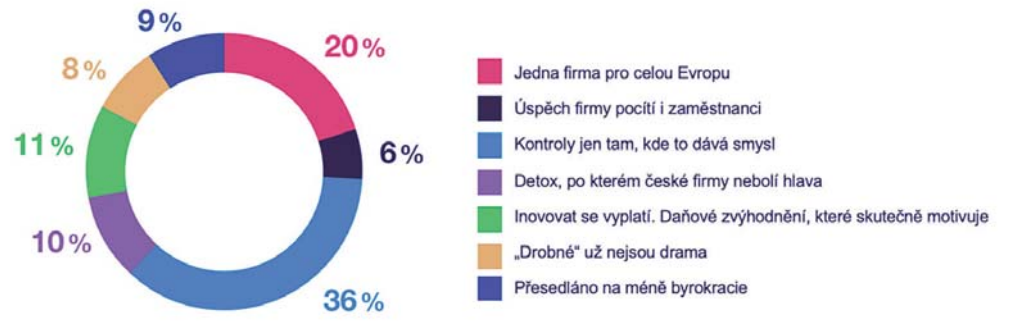
V minulosti se v anketě Absurdita roku objevila nejedna byrokratická lahůdka. Šlo například o povinnost mít papírovou knihu jízd v provozovnách nebo nutnost hlásit úřadům i nulové příjmy. Vyloženou noční můrou byla povinnost odvodu DPH u neproplacených faktur. Majitelé firem přicházeli nejen o své zisky a náklady, ale zároveň museli bezodkladně odvést desátek do státního rozpočtu, přičemž možnost kompenzace DPH fungovala jen za určitých okolností. Nezapomenutelné zůstávají také tři různé sazby DPH na pivo, kdy o výši účtované sazby rozhodovalo, zda hospodští točí u stánku do kelímku, v hospodě do skla nebo na cestu do džbánku. **(tz)**

Výsledky ankety Absurdita roku 2026

Výsledky ankety Paragraf roku 2026

Vítězové jednotlivých ročníků Absurdita roku

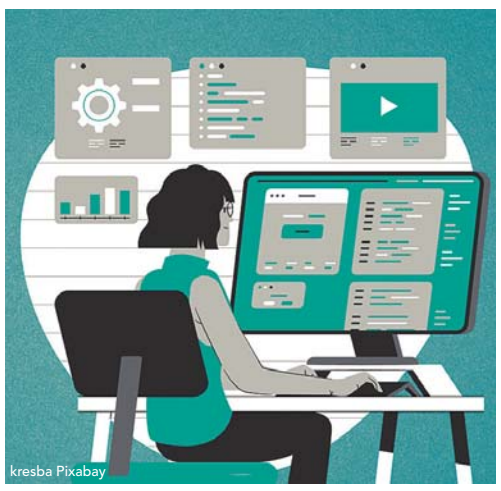
2025	Rozhlasové a televizní poplatky pro všechny
2024	Dohody o provedení práce – práce kvapná málo platná
2023	Lepší kvůli DPH věc zničit než ji darovat na charitu
2022	Jak změřit vzdálenost 1,5 m předjíždějícího auta od cyklisty?
2021	Chutná koronaviru více v malých, nebo velkých obchodech?
2020	Tři sazby daně na pivo? Proč ne. Hospodský, vyznej se!
2019	Exekuce na mzdy – když si stát neumí poradit sám, vezme si jako rukojmí zaměstnavatele
2018	Zadržování odpočtů DPH
2017	Nedostaneš proplacenou fakturu? Nezájem, DPH státu zaplať!

Vítězové jednotlivých ročníků Paragraf roku

2025	Ukončení vstupních pracovnělékařských prohlídek u nerizikových kategorií
2024	Konec daňových rájů
2023	Milostivé léto pro živnostníky na odvodech za sociální a zdravotní

České firmy mají velký potenciál,

ale i obavy ze zadlužení

kresba Pixabay

Nejlépe řízené české firmy sázejí na vlastní kapitál, stabilní růst a dlouhodobou nezávislost. Ukázal to letošní ročník programu Czechia Best Managed Companies, v rámci kterého získalo ocenění rekordních 41 společností. Průzkum mezi účastníky programu zároveň odhalil, že české soukromé firmy zůstávají vůči externím investorům i vstupu na burzu výrazně zdrženlivější než firmy v zahraničí. Program v České republice zajišťuje sedmým rokem technologicko-poradenská společnost Deloitte.

Data z průzkumu ukazují, že tři čtvrtiny oceněných společností financují expanzi primárně z vlastních zdrojů a 91 % nepovažuje vstup na burzu za svůj strategický cíl. Soukromý kapitál nebo veřejné trhy využívá pouze jediná firma. Pro většinu společností zůstává prioritou dlouhodobá stabilita, kontrola nad řízením a nezávislost na externích investorech.

„České soukromé firmy se vyznačují velmi disciplinovaným finančním řízením a silným důrazem na dlouhodobou stabilitu a nezávislost. Právě díky tomu se řadě z nich podařilo vybudovat odolné a špičkově řízené společnosti, které obstojí i v nejistém ekonomickém prostředí. Zároveň ale platí, že vhodně nastavené financování, včetně zdravé míry zadlužení nebo externího kapitálu, může firmám pomoci rychleji růst, expandovat do zahraničí nebo akcelerovat inovace. Hledání rovnováhy mezi stabilitou a dalšími růstovými ambicemi je dnes jedním z klíčových témat špičkového managementu," řekl Miroslav Svoboda, Country Leader Deloitte Česká republika a lídr programu BMC.

Hodnocení firem se opírá o globální metodiku Deloitte stojící na čtyřech hlavních pilířích: strategickém řízení, inovacích, firemní kultuře a finanční stabilitě. Nedílnou součástí celého procesu jsou i strategické workshopy BMC Labs, na kterých vedení firem společně s experty detailně rozebírá své fungování a hledá další možnosti rozvoje.

Mezi oceněnými se nově zařadily společnosti Unico Modular, VAFO Praha, Šmídl Holding, PRIVAMED, FARMAK, IXPERTA a 2JCP.

Platinový status za sedmé ocenění v řadě získaly společnosti AKESO Holding, Heluz Group (Heromi), PSN, Titan – Multiplast a ZLKL. Těmto firmám se daří titul Czechia Best Managed Companies obhajovat od samotného vzniku programu v Česku.

Průzkum zároveň ukázal, že české firmy přistupují velmi opatrně i k dalším nástrojům spojeným s otevíráním vlastnické struktury. Přestože zaměstnanecké akciové programy ESOP patří v posledních letech mezi nejdiskutovanější nástroje pro motivaci a udržení talentů, mezi účastníky programu je využívají pouze dvě společnosti. Sedmnáct firem jako hlavní důvod toho, proč ESOP nevyužívá, uvádí neochotu dělit se o vlastnické podíly.

Motivaci zaměstnanců proto většina společností řeší především prostřednictvím bonusů navázaných na výkon a ziskovost firmy. Zachování kontroly nad firmou a dlouhodobá stabilita zůstávají pro české soukromé společnosti klíčovou prioritou.

Firmy zároveň upozorňují i na překážky, které komplikují další rozvoj a expanzi. Přestože řada společností aktivně investuje do výzkumu a vývoje, významná část z nich vůbec nevyužívá zákonné daňové odpočty. Hlavním důvodem je obava z administrativní náročnosti a nejistoty při následných kontrolách, které se často zaměřují na formální detaily.

Podobné bariéry firmy vnímají také při zahraniční expanzi. Evropský trh představuje pro české společnosti přirozený první krok, firmy ale narážejí na rozdílnou regulaci v jednotlivých zemích. Proto 79 % respondentů podporuje zavedení tzv. 28. režimu, tedy jednotných evropských pravidel, která by snížila administrativní překážky při přeshraničním podnikání.

„Z debat s vedením firem v rámci BMC Labs víme, že českým společnostem často nechybí ambice ani chuť investovat do dalšího rozvoje. Mnohem častěji ale narážejí na složitost regulatorního prostředí, administrativní překážky nebo komplikace spojené s expanzí do zahraničí. Právě proto dnes firmy vedle kapitálu hledají především větší předvídatelnost a stabilitu prostředí pro další růst," komentovala Kateřina Novotná, lídryně programu Deloitte Czechia Best Managed Companies.

Czechia Best Managed Companies je součástí globálního programu, který vznikl v Kanadě v roce 1993. Dnes funguje ve 45 zemích a sdružuje více než 1700 špičkově řízených společností po celém světě. Jen v roce 2025 se tato komunita rozrostla o dalších 217 firem.

V Česku se do programu nejčastěji hlásily společnosti z oblastí informačních technologií, e-commerce a stavebnictví. Největší zastoupení mají firmy založené v devadesátých letech, přičemž téměř dvě třetiny tvoří rodinné podniky. Geograficky dominují společnosti z Prahy, výrazné zastoupení mají také firmy z Jihomoravského a Středočeského kraje. Souhrnný roční obrat všech oceněných společností přesahuje 166 miliard korun a firmy společně zaměstnávají více než 22 000 lidí.

Program Czechia Best Managed Companies dlouhodobě podporují společnosti J&T Banka, SpenglerFox a Amazon Web Services, jejichž experti se podílejí také na průběhu BMC Labs a hodnocení výsledků. **(tz)**

Seznam oceněných Czechia Best Managed Companies 2026

2JCP a.s.	IXPERTA s.r.o.
Aerosol – service a.s.	Klaus Timber a.s.
AIMTEC a.s.	LIKO-S holding, a.s.
AKESO Holding a.s.	Livesport s.r.o.
ALBI Česká republika a.s.	Marketup s.r.o.
Alza.cz a.s.	Plaček Pet Products, s.r.o. (SuperZOO)
ANECT a.s.	PRIVAMED a.s.
Beneš a Lát a.s.	PROFIMED s.r.o.
ComAp a.s.	PSN s.r.o.
DEL a.s.	Servisbal Obaly s.r.o.
DoDo Group SE	Seyfor, a.s.
eD invest group a.s. (eD systém)	Speed Lease a.s.
FARMAK, a.s.	Strojírna Oslavany, spol. s r.o.
FTMO s.r.o.	STRV s.r.o.
GMS hadice, s.r.o.	Titan – Multiplast s.r.o.
GUMEX, spol. s r.o.	TVD-Technická výroba, a.s.
Health Academy s.r.o.	Unico Modular a.s.
Heluz Group (Heromi)	VAFO Praha, s.r.o.
Hestego a.s.	ZLKL, s.r.o.
Hit Office, s.r.o.	Šmídl Holding a.s.
HSF System a.s.	

řazeno abecedně

Plánují masivní změny pracovních míst kvůli AI

Průzkum společnosti Stanton Chase mezi vrcholovými manažery odhalil znepokojivý paradox: tři čtvrtiny firem dosud nepokročily s umělou inteligencí dále než k experimentu a 65 % nedokáže v souvislosti s AI prokázat měřitelné finanční výsledky. Komunikaci se zaměstnanci o AI transformaci dosud ani nezahájilo 43 % společností a sdílet zisky ze zvýšené produktivity se zaměstnanci plánuje pouze 9 % firem. Vyplývá to z výzkumu AI v C-Suite provedeného ve 45 zemích.

Výsledky průzkumu ukazují stav, který je přinejmenším paradoxní: firmy nejsou schopny prokázat, že AI funguje, ale přesto s ní počítají při plánování budoucnosti zaměstnanců. Pouze 3 % organizací plně integrovala AI do klíčových operací a jen 18 % manažerů dokáže ukázat na konkrétní, vyčíslitelné finanční výsledky. Investice do AI přitom globálně rostou a s nimi i sebedůvěra manažerů – 59 % lídrů se v oblasti AI cítí jistěji než před rokem.

„Výsledky průzkumu odhalují překvapivou a znepokojivou skutečnost. Firmy na jedné straně přiznávají, že se jim nedaří AI řídit a dosahovat měřitelných výsledků, na druhé straně ale počítají s tím, že její dopady ponesou zaměstnanci," uvedl Jozef Papp, Managing Partner společnosti Stanton Chase. „Implementace AI přitom již některé pozice jako propramátory, nebo grafiky přímo ohrožuje, což se týká zvlášť mladých zaměstnanců bez pracovních zkušeností a praxe," dodal.

Experiment (zatím) bez výsledků

Jak ukázal průzkum, 77 % organizací dosud nepřekročilo fázi pilotních programů a experimentů, přičemž čtvrtina firem (27 %) nemá pro oblast AI talentů ani žádnou strategii. Plných 62 % manažerů rovněž uznává, že jejich organizaci chybí dlouhodobá vize přesahující pouhé taktické nasazení AI. „Není možné řídit transformaci, která nemá jasnou strategii a měřitelný cíl. A přesně tak se většina firem k implementaci AI staví. Věřím nicméně, že se to změní, protože výsledky jsou krajně neuspokojivé," dodal Jozef Papp. „Pouze přibližně 5 % AI implementací je výrazně úspěšných, s pozitivním finančním dopadem. Naopak, 80–85 % AI implementací selhává, primárně kvůli absence strategie. Firmy nevědí, co přesně od AI očekávají a chtějí."

Zaměstnanci v trojí nejistotě

Zatímco firmy experimentují, jejich zaměstnanci již čelí konkrétním výzvám. Na 42 % manažerů očekává, že v příštích pěti letech kvůli AI odejde nebo přejde na odlišné pozice 6–15 % zaměstnanců. Dalších 20 % vedoucích pracovníků odhaduje tento podíl na 16–30 %. Přes uvedené prognózy 43 % organizací se zaměstnanci dosud nijak nekomunikovalo o tom, jaká místa by mohla AI změnit nebo zcela eliminovat. Nejmlčenlivější je finanční sektor, 63 % společností v tomto odvětví dosud zaměstnancům k zavádění AI a jeho dopadům nesdělilo nic. „Zaměstnanci čelí trojité nejistotě: nevědí, jak se změní jejich práce, nikdo s nimi o tom nemluví a případné zisky z vyšší produktivity s největší pravděpodobností neuvidí. Takový přístup je dlouhodobě neudržitelný," zdůraznil Jozef Papp.

Produktivita poroste. Mzdy nikoli

Otázka odměňování odhaluje další vrstvu problému. Zhruba 27 % organizací plánuje i při rostoucí produktivitě zachovat stávající mzdové podmínky. Veškerý přínos si tedy ponechá firma. Sdílet zisky ze zvýšené produktivity se zaměstnanci plánuje pouze 9 % společností. Třetina manažerů (34 %) současně přiznává, že zatím vůbec neví, jak s tímto přínosem naložit.

„Průzkum naznačuje, že výzvy spojené s umělou inteligencí nejsou primárně technologickým problémem. Jsou problémem vedení, komunikace a férovosti vůči lidem. Firmy, které tuto rovnici nevyřeší, riskují nejen ztrátu důvěry zaměstnanců, ale i schopnosti AI transformaci skutečně dokončit," uzavřel Jozef Papp. **(tz)**

Silné příběhy, které mění Česko k lepšímu

Už 18 let propojuje soutěž E.ON Energy Globe inspirativní projekty, které dokazují, že udržitelnost není jen velké téma pro politiky nebo firmy, ale tvoří je především konkrétní činy lidí napříč celou Českou republikou. Letošní ročník tuto roli potvrzuje naplno. Porota složená z členů Akademie věd vybrala z celkem 289 přihlášených projektů pět finalistů, kteří se budou ucházet o přízeň veřejnosti. Vítězný projekt si odnese hlavní cenu 500 000 Kč od společnosti E.ON.

Pětice letošních finalistů s generální ředitelkou skupiny E.ON v ČR Claudií Viohl a patronkou soutěže Veronikou Khek Kubařovou

„Ceny E.ON Energy Globe Awards již dlouho dokazují, že udržitelnost v České republice není jen přechodným trendem, ale živou oblastí, kterou pohání rostoucí komunita lidí, jimž skutečně záleží na budoucnosti. Neustále rostoucí počet přihlášených projektů jasně ukazuje, že inspirativní nápady se rodí po celé zemi. Když tyto projekty navštěvuji osobně, je mi jasné, že nejde o korporátní iniciativy, ale o autentické příběhy zapálených jednotlivců, kteří často začínají v malém a postupně mění své okolí. V E.ONu zůstáváme s těmito komunitami v kontaktu i dlouho po skončení soutěže, protože udržitelnost pro nás není jen kampaní, ale je součástí naší DNA," řekla Claudia Viohl, generální ředitelka skupiny E.ON v České republice.

Do finále letošního ročníku postoupilo pět projektů, které ukazují šíři přístupů k ochraně životního prostředí, od moderních technologií přes vzdělávání až po komunitní projekty.

Projekt ENRESS přináší inovativní řešení pro nakládání s odpady. Díky speciální technologii dokáže přeměňovat obtížně recyklovatelné plasty a pneumatiky zpět na využitelné suroviny a energii, čímž výrazně omezuje jejich skládkování a snižuje emise CO_2. Technologie už dnes funguje v průmyslovém provozu a ročně zvládne zpracovat tisíce tun odpadu.

Projekt Školní klimatické zahrady, za kterým stojí brněnská Lipka, ukazuje, že změna může začít už u dětí. Žáci se aktivně zapojují do úprav školních zahrad a navrhují konkrétní opatření. Dále se pak učí, jak zadržovat vodu, zlepšovat kvalitu půdy nebo podporovat biodiverzitu. Program tak propojuje vzdělávání s reálným dopadem na okolí.

Komunitní projekt Ratiboř – udržitelná obec dokazuje, že komplexní přístup k životnímu prostředí může fungovat i na úrovni menších obcí. Ratiboř pracuje s vlastní výrobou energie, chytrým hospodařením s vodou i zapojením obyvatel do třídění odpadu a péče o krajinu, čímž dlouhodobě zvyšuje kvalitu života svých obyvatel.

Projekt Farmářská škola se zaměřuje na budoucnost českého zemědělství. Jde o první vyšší odbornou školu v České republice, která se plně soustředí na ekologické zemědělství a propojuje výuku s praxí na ekofarmách. Vychovává tak novou generaci farmářů schopných obnovovat krajinu a reagovat na klimatické výzvy.

Posledním finalistou je Technologický projekt UpGreen. Ten využívá satelitní data k analýze stavu stromů ve městech. Obcím pomáhá lépe plánovat péči o zeleň, identifikovat problémová místa a zvyšovat odolnost měst vůči klimatickým změnám. Díky datům lze zásahy zacílit efektivněji a dlouhodobě zlepšovat kvalitu městského prostředí.

Stejně jako v předchozích letech bude mít poslední slovo veřejnost. Hlasování probíhá od poloviny května na webu soutěže www.energyglobe.cz a je otevřené až do konce srpna.

Projekty letos podporuje také pětice známých osobností v roli ambasadorů – herec Marek Lambora, herečka Jitka Čvančarová, skateboardista Maxim Habanec, herec Štěpán Benoni a herečka Gabriela Heclová. Každý z nich propůjčil svou tvář jednomu z finalistů a pomáhá přiblížit jeho příběh veřejnosti. Dlouhodobým partnerem soutěže a její podporovatelkou, je herečka Veronika Khek Kubařová.

Slavnostní vyhlášení vítěze proběhne tradičně v rámci E.ON Ekofestivalu. Ten se letos uskuteční v Českých Budějovicích 5. září a přinese nejen jméno celkového vítěze, ale i inspiraci a program pro širokou veřejnost.

Soutěž E.ON Energy Globe by se neobešla ani bez podpory partnerů, mezi které patří společnosti BDR Thermea (Czech republic) s.r.o., Hornbach Baumarkt CS spol. s r.o., Ptáček – velkoobchod, a.s. a TRILUX Česká republika s.r.o.

Letošní ročník znovu potvrzuje, že udržitelnost a zájem o přírodu v Česku nestojí jen na velkých strategiích, ale především na konkrétních lidech a jejich projektech. A právě ty nyní čeká finální krok – získat podporu veřejnosti a její hlas na www.energyglobe.cz. **(tz)**

Zelená střecha bez chyb a bez pádu

Zahrada na střeše láká výhledem i přínosy pro dům. Jenže střecha není obyčejný záhonek a chyby se tu neodpouštějí. Jaké rostliny vybrat, aby obstály v náročných podmínkách? A na co myslet, abyste se vždy bezpečně vrátili zpátky na zem?

Mít zeleň přímo na střeše už dnes není jen otázkou designu, ale i chytrého přístupu k bydlení. „Méně horka v interiéru přes léto, nižší náklady na vytápění v zimě i lepší tlumení hluku z ulice... to je jen část přínosů zelených střech, které v poslední době zažívají boom," uvedl Aleš Kořínek, technický ředitel společnosti ROOFIX, předního českého výrobce záchytných systémů.

Na první pohled to vypadá jednoduše – nasypat zeminu a sázet. Jenže tak to bohužel nefunguje. Zelená střecha má svoje pravidla, nejde ji jen tak udělat na každé rovné střeše. Za prvé musí být dům připravený nést velkou tíhu. Představte si, jak těžký je jeden pytel zeminy... a přestože se na zelené střechy používá speciální odlehčený substrát, je ho potřeba hodně. Za druhé je potřeba střechu ochránit před tím, aby vám do interiéru nezačalo skrz strop kapat, nebo dokonce prorůstat kořeny. Teprve až budete mít vyřešené tyto technické záležitosti, je na řadě se rozhodnout, co od své vyvýšené zahrady vlastně očekáváte a kolik péče jí chcete věnovat. Podle toho se totiž volí nejen konkrétní rostliny, ale i to, v čem budou růst.

Je jasné, že ne každá rostlina je připravená na život pár metrů nad zemí, kde slunce víc pálí, vítr fouká a jsou období, kdy se nezalévá tak často. Na střechu se proto sázejí hlavně odolné druhy, které si s těmito podmínkami poradí. Pokud upřednostňujete méně náročnou variantu, která nebude vyžadovat tolik vaší pozornosti, vystačíte si s tenčí vrstvou substrátu pro takzvané extenzivní zelené střechy a odolnými rostlinami, jako jsou rozchodníky nebo netřesky. Ty se často vysazují ve formě řízků nebo předpěstovaných koberců, ideálně na jaře nebo na podzim, kdy mají nejlepší podmínky zakořenit.

Pokud ale toužíte na střeše zahradničit naplno, budete potřebovat silnější vrstvu substrátu pro takzvané intenzivní zelené střechy, aby udržel víc vody i živin. Do něj potom můžete zasadit byliny, jako například dobromysl, pažitku, mateřídoušku a kosatec, okrasné traviny i menší listnaté a jehličnaté keře. Tady už je sázení velmi podobné, jako na klasické zahradě, a opět nejlépe na jaře nebo na podzim. Počítejte ale s tím, že v tomto případě to bez pravidelné zálivky a péče nepůjde.

Abyste však nenabyli mylného dojmu – i když zvolíte tu jednodušší variantu zelené střechy, neznamená to, že se o ni nebudete muset vůbec starat. „Na každou zelenou střechu je potřeba alespoň několikrát ročně vylézt, zkontrolovat vegetaci, odtoky a vytrhat náletové rostliny," vysvětlil Aleš Kořínek ze společnosti ROOFIX,a dodal: „A proto, až budete na střeše pobíhat se zahradnickými nůžkami, je důležité, abyste byli chráněni před pádem dolů. Každý váš krok nahoře jako strážný anděl pohlídá záchytný systém, na který je ideální myslet už při samotném návrhu zelené střechy. Dá se tak naplánovat, kde budou jednotlivé kotvicí body, ke kterým se připnete, i jak vysoké budou, aby nezmizely pod vrstvou substrátu."

Myslete tedy na to, že u zelené střechy je důležité se v první řadě postarat o sebe, a až potom pečovat o rostliny. **(tz)**

ROOFIX s.r.o.

je česká společnost specializující se na vývoj, výrobu a realizaci certifikovaných záchytných systémů proti pádu osob. Nabízí kompletní řešení – od odborného návrhu přes výrobu, dodání až po montáž systémů přímo na střechách. Zákazníkům poskytuje také podporu, servisní služby, pravidelné revize a školení. Pod značkou ROOFIX equip obchoduje s osobními ochrannými pracovními prostředky pro práci ve výškách. Společnost má za sebou více než deset let působení na trhu a tisíce realizovaných projektů. **www.roofix.cz**

Proč by podniky u nás neměly posílat zkušenosti do důchodu

Za posledních deset let prošla řada firem, zejména těch založených v devadesátých letech, výraznou generační proměnou. S ní se stále častěji objevuje zajímavý přístup některých majitelů a lídrů – nabídnout zaměstnancům v důchodovém věku možnost zůstat, ale podle jejich vlastních podmínek. Pracovat tolik, kolik chtějí a zvládnou. Na první pohled jde o drobný ústupek. Ve skutečnosti však o jeden z nejméně doceněných benefitů, který mohou firmy poskytnout.

Irena Vrbová, zakladatelka společnosti Porto

Představa brzkého odchodu do důchodu může být pro část lidí lákavá. Pro jiné ale práce představuje víc než jen zdroj příjmu. Dává jim pocit užitečnosti, seberealizaci i sociální kontakt. Možnost pokračovat v práci i po dosažení důchodového věku, a to flexibilně, bez tlaku a s respektem k aktuálním možnostem, proto představuje obrovský benefit.

Firmy, které tento přístup nabízejí, bývají vedeny lidmi, kteří vnímají podnikání nejen jako výkon a výsledky. Důležitý je pro ně vztah a odpovědnost vůči lidem, kteří firmu spoluvytvářeli. „Podobně jako v krizových obdobích, kdy někteří podnikatelé neváhají podpořit zaměstnance i nad rámec běžných pravidel, i zde jde o rozhodnutí, které vychází spíše z hodnot než z tabulek. Viděli jsme to v covidovém období, kdy řada majitelů finančně podpořila svoji firmu, aby měli jejich zaměstnanci na výplaty. To se obvykle v korporátním prostředí nestane," řekla Irena Vrbová, zakladatelka konzultační společnosti Porto, která se zabývá vzděláváním a rozvojem majitelů a manažerů menších a středních firem.

V souvislosti s tímto přístupem se otevírá i důležité téma věkové diverzity. Starší zaměstnanci bývají často neprávem podceňováni nebo automaticky „odepisováni" už ve výběrovém řízení. Přitom právě oni představují zkušenosti, stabilitu a nadhled. „Dokážou mladším kolegům předat nejen odborné znalosti, ale nabídnout i životní nadhled, schopnost zvládat tlak a vidět věci v širším kontextu. Je pravda, že mohou častěji řešit zdravotní otázky. Na druhé straně obvykle nemají jiné časově náročné závazky a jsou velmi loajální. Ve chvíli, kdy firmy čelí časté fluktuaci a hledají stabilitu, představují

foto Pixabay

tito lidé významnou hodnotu. Dalším z přínosů je i pověst zaměstnavatele, který si váží lidí napříč jejich životními fázemi," vysvětlila Irena Vrbová.

Tento benefit ale není bez výzev. Pro firmy znamená nutnost individuálního přístupu, větší flexibility a citlivé komunikace uvnitř týmů. Pokud není dobře vysvětleno, proč mají někteří zaměstnanci odlišné podmínky, může docházet k nepochopení mezi generacemi. Ne každá pozice navíc umožňuje snížení úvazku bez dopadu na chod firmy.

„Právě proto si zaslouží uznání ti lídři, kteří se pro tento přístup rozhodnou. Vytvářejí prostředí, kde odchod do důchodu nemusí znamenat definitivní konec, ale přirozený přechod. Dávají lidem možnost volby a zároveň vysílají silný signál, že hodnota člověka ve firmě nekončí věkem. Firmy, které dokážou propojit generace, získávají i konkurenční náskok," potvrdila Irena Vrbová. **(tz)**

Porto

Konzultační a tréninková společnost Porto se už devět let zabývá vzděláváním a rozvojem majitelů a manažerů menších a středních firem. Zaměřuje se na konkrétní potřeby vedení firem i jejich zaměstnanců. Poskytuje komplexní podporu přizpůsobenou na míru jednotlivým situacím. Porto založila Irena Vrbová jako komunitu lidí a firem, kde získají inspiraci pro svoji firmu i vlastní život. Sama se koučinku, rozvoji firem a mediaci věnuje 29 let.

www.uspechvportu.cz

Kreativita – invence – inovace: dnes jsou nejcennějším kapitálem člověka i firmy

V době, kdy se technologie mění rychleji než kdykoli předtím a kdy umělá inteligence přebírá rutinní činnosti, získává na významu to, co stroje stále neumějí plnohodnotně nahradit – lidská kreativita. Právě schopnost přicházet s novými nápady, vidět souvislosti tam, kde je ostatní nevidí, a proměňovat myšlenky v konkrétní řešení rozhoduje o úspěchu jednotlivce i celé firmy.

Kreativita, invence a inovace přitom nejsou módními pojmy ani výsadou umělců. Jsou základní podmínkou konkurenceschopnosti moderní ekonomiky.

Kreativita jako schopnost budoucnosti

Kreativitu si často spojujeme s talentem nebo vrozenou dispozicí. Ve skutečnosti jde především o schopnost otevřeně přemýšlet, kombinovat zkušenosti, klást otázky a hledat nové cesty. Kreativní člověk není ten, kdo neustále vymýšlí revoluční objevy, ale ten, kdo dokáže reagovat na změny, adaptovat se a hledat řešení tam, kde ostatní vidí problém.

Pro manažera je kreativita dnes stejně důležitá jako ekonomické nebo technické znalosti. Nestačí pouze řídit procesy. Moderní lídr musí umět inspirovat lidi, vytvářet prostředí důvěry a podporovat vznik nových myšlenek. Firmy totiž stále častěji nestojí na velikosti výrobních kapacit, ale na schopnosti inovovat rychleji než konkurence.

Kreativní manažer dokáže:

- lépe reagovat na krizové situace,
- vidět nové obchodní příležitosti,
- motivovat zaměstnance,
- podporovat týmovou spolupráci,
- vytvářet firemní kulturu otevřenou změnám.

A právě schopnost pracovat se změnou bude jednou z klíčových kompetencí příštích desetiletí.

Invence a inovace: od nápadu k hodnotě

Kreativita sama o sobě nestačí. Je prvním krokem. Na ni navazuje invence – tedy schopnost vytvořit originální myšlenku nebo řešení. A teprve inovace znamená uvedení této myšlenky do praxe. Rozdíl je zásadní. Mnoho lidí má dobré nápady, ale úspěšné jsou ty firmy, které je dokážou přetavit v konkrétní produkt, službu nebo nový proces.

Inovace dnes neznamenají pouze technologické objevy. Mohou mít podobu:

- nového způsobu komunikace se zákazníkem,
- efektivnější organizace práce,
- modernějšího marketingu,
- ekologičtější výroby,
- pružnějšího řízení lidí.

Právě schopnost inovovat rozhoduje o tom, zda firma poroste, nebo zůstane stát na místě.

Proč kreativitu studovat

Ještě před několika desetiletími se kreativita považovala spíše za intuitivní schopnost. Dnes víme, že ji lze systematicky rozvíjet a studovat. Existují metody, techniky i psychologické postupy, které pomáhají kreativní myšlení posilovat. Studium kreativity učí člověka:

- překonávat stereotypy v myšlení,
- pracovat s nejistotou,
- hledat alternativní řešení,
- propojovat různé obory,
- rozvíjet představivost i analytické uvažování.

Důležitým přínosem je také schopnost spolupracovat. Kreativita už dávno není záležitostí jednotlivce zavřeného v kanceláři. Nejlepší nápady vznikají v týmech, kde se propojují různé zkušenosti, generace a odbornosti.

Studium kreativity navíc podporuje psychickou odolnost. Lidé, kteří jsou zvyklí hledat nové možnosti, se lépe vyrovnávají se změnami a méně podléhají obavám z nejisté budoucnosti.

Co získá firma

Firmy, které systematicky podporují kreativitu zaměstnanců, mají výraznou výhodu. Nejde jen o inovativní produkty. Kreativní prostředí přináší vyšší angažovanost lidí, větší loajalitu i schopnost rychle reagovat na změny trhu. Podpora kreativity ve firmě znamená:

- vyšší konkurenceschopnost,
- větší schopnost inovovat,
- lepší týmovou spolupráci,
- vyšší motivaci zaměstnanců,
- rychlejší adaptaci na nové technologie,
- silnější firemní kulturu.

Významný je i ekonomický efekt. Firmy, které podporují inovace, dosahují často vyšší produktivity i ziskovosti. Zaměstnanci navíc vnímají kreativní prostředí jako atraktivnější, což je důležité zejména v době nedostatku kvalifikovaných pracovníků.

Kreativita jako součást firemní strategie

Nejúspěšnější společnosti světa dnes nevnímají kreativitu jako doplněk, ale jako strategickou investici. Vědí, že budoucnost nebude patřit těm, kdo budou pouze efektivně opakovat známé postupy, ale těm, kdo budou schopni vytvářet nové. To se týká nejen technologických firem, ale i průmyslu, služeb, zdravotnictví, školství nebo veřejné správy. Kreativita se stává univerzální kompetencí.

Podpora kreativity přitom nemusí znamenat vysoké náklady. Často začíná změnou firemní kultury:

- otevřenější komunikací,
- podporou iniciativy zaměstnanců,
- tolerancí k experimentům,
- ochotou učit se z chyb.

Právě strach z chyby bývá největší překážkou inovací. Tam, kde lidé nemají možnost zkoušet nové přístupy, kreativita postupně mizí.

Budoucnost patří tvořivým

Svět vstupuje do období, kdy budou nejcennější lidskou schopností nikoli mechanické dovednosti, ale tvořivost, schopnost interpretace a hledání nových souvislostí. Kreativita se tak stává nejen osobní výhodou, ale i ekonomickou nutností. Manažeři budoucnosti nebudou pouze správci procesů. Budou tvůrci prostředí, ve kterém mohou vznikat nové myšlenky. A firmy, které pochopí význam kreativity včas, získají rozhodující náskok. Kreativita totiž není luxus. Je to energie, která posouvá jednotlivce, firmy i celou společnost dopředu.

Budoucnost nevzniká kopírováním. Zapojte se do studia kreativity, protože budoucnost patří tvořivým.

Ing. Kateřina Látalová, Ph.D.,
jednatelka KAPKA PLUS s.r.o.

Nový zákon o kybernetické bezpečnosti dopadne na 6000 subjektů

Nová pravidla přenášejí odpovědnost z IT oddělení přímo na management a dělí subjekty do dvou režimů podle významu služby. Kybernetické incidenty se budou muset hlásit už do 24 hodin od zjištění a organizace dostanou na zavedení bezpečnostních opatření pouze rok.

O tom, kdo regulaci podléhá, rozhodne NÚKIB; v přísnějším režimu pak bude povinný i audit kybernetické bezpečnosti. Povinnost dopadne podle odhadů na 6000 subjektů. Týkat se může například poskytovatelů cloudových služeb a datových center, dopravních a logistických firem, podniků z energetiky, výroby, vodohospodářství, zdravotnických zařízení či digitální infrastruktury, ale také některých úřadů, krajů a obcí.

Pro vedení organizací je důležité, že nové povinnosti nejsou jen technická záležitost pro IT specialisty. „Zákon počítá s tím, že instituce budou muset vědět, které jejich služby a systémy jsou důležité, kdo za ně odpovídá a jak budou postupovat při problému. Odpovědnost se tak v praxi přesouvá zejména na management, který bude muset činit důležitá rozhodnutí a alokovat prostředky pro dosažení souladu s požadavky legislativy. Pro mnoho subjektů to bude znamenat nad rámec technologických opatření také nové vnitřní směrnice, role i procesy," řekl Radek Dvořáček, senior manažer skupiny Moore Czech Republic

Jednou z největších novinek je mechanizmus takzvané regulované služby. Ty definuje právě nový zákon o kybernetické bezpečnosti. Organizace poskytující tyto činnosti pak mohou být zařazeny do režimu nižších nebo vyšších povinností. Už tady se objevují konkrétní lhůty: pokud subjekt splní podmínky, musí službu ohlásit do 60 dnů prostřednictvím Portálu NÚKIB. Po doručení rozhodnutí o registraci pak musí do 30 dnů nahlásit další údaje, například kontaktní informace a další předepsané údaje, a změny těchto údajů hlásit do 14 dnů.

Zákon také výslovně počítá s povinností hlásit kybernetické incidenty v určených lhůtách. Prvotní hlášení má přijít do 24 hodin od zjištění incidentu, další oznámení v určených případech do 72 hodin a závěrečná zpráva do 30 dnů. Zároveň ukládá regulovaným subjektům zavádět technická i organizační bezpečnostní opatření. S plněním těchto povinností musí začít nejpozději do jednoho roku od doručení rozhodnutí o registraci.

„Rozdíl mezi nižšími a vyššími povinnostmi bude v praxi dobře vidět. V režimu nižších povinností půjde například o to, aby organizace měla přehled o tom, co a jak musí chránit, nastavila základní bezpečnostní pravidla a uměla incident nahlásit pomocí Portálu NÚKIB," uvedl Radek Dvořáček a doplnil: „V režimu vyšších povinností bude rozsah širší. Instituce bude muset mít robustnější řízení bezpečnosti, musí být výrazně důslednější v práci s dodavateli, přístupovými právy, evidencí událostí nebo kontinuitou provozu. Zákon výslovně počítá také s penetračními testy a například obnovením provozu po nečekané události."

Zákon tak představuje jednu z největších změn v této oblasti za poslední roky. Pro laickou veřejnost je podstatné hlavně to, že kybernetická bezpečnost už není okrajové téma pro úzkou skupinu specialistů. Stává se z ní povinnost, která dopadne na tisíce firem i nefiremních subjektů. A protože zákon zavádí konkrétní termíny, nové ohlašovací povinnosti i rozdílný režim podle významu služby, bude pro řadu organizací důležité začít se na pravidla připravovat včas. **(tz)**

Udržitelnost

Auta si začnou povídat se silnicí

Doprava v ČR vstupuje do další etapy digitalizace. Vláda schválila strategii rozvoje kooperativních inteligentních dopravních systémů C-ITS na období let 2026–2031. Pod technickým názvem se skrývá praktická změna, kterou mohou řidiči v příštích letech pocítit velmi konkrétně. Auta, silnice, dopravní infrastruktura i některé městské systémy si budou v reálném čase vyměňovat informace. Výsledkem má být bezpečnější provoz, méně kolon, rychlejší průjezd záchranářů a efektivnější řízení dopravy.

Cílem je vytvořit do roku 2031 plně funkční prostředí pro služby C-ITS na celém území České republiky. Strategie navazuje na dosavadní pilotní projekty i již vybudovanou infrastrukturu na vybraných dálničních úsecích a ve městech a počítá také s využitím Národního přístupového místa (NAP) jako klíčového zdroje a rozhraní pro sdílení dopravních dat.

C-ITS znamená systém, v němž spolu komunikují vozidla navzájem, vozidla s dopravní infrastrukturou a infrastruktura s centrálními systémy. V praxi jde o výměnu dat mezi auty, semafory, proměnným značením, správci komunikací nebo záchrannými složkami. „Řidič tak může dostat upozornění ještě dříve, než problém skutečně uvidí. Například informaci o nehodě za horizontem, koloně za zatáčkou, stojícím vozidle v jízdním pruhu, náledí, husté mlze nebo práci silničářů o několik kilometrů dál. Právě předvídatelnost je jedním z největších přínosů systému. Místo reakce na vzniklý problém může řidič jednat s předstihem," řekl Michal Holoubek, produktový manažer ze společnosti VARS.

Nový systém nemá sloužit jen majitelům nejmodernějších aut. Strategie počítá s tím, že důležité informace se budou dostávat také do navigací, infotainmentů a mobilních či městských aplikací prostřednictvím otevřeného datového rozhraní Public API. To znamená, že i řidič bez speciální palubní jednotky může v budoucnu v navigaci vidět varování před kolonou, havárií, uzavírkou nebo blížící se sanitkou. Systém může upozornit také na prudké brzdění vozidel před vámi, vozidlo v protisměru, kluzkou vozovku, silný vítr na mostě nebo kolonu před tunelem či sjezdem. V případě mimořádné události může navigace nabídnout rychlejší objízdnou trasu a ostatní účastníky provozu včas informovat o průjezdu vozidel integrovaného záchranného systému.

Jedním z důležitých směrů strategie je rozvoj adaptivního řízení dopravy ve městech. Díky průběžnému sběru a vyhodnocování dat o aktuální dopravní situaci mohou semafory dynamicky upravovat signalizaci tak, aby předcházely tvorbě kolon a zvyšovaly plynulost provozu.

Vedle plynulosti dopravy je jedním z hlavních cílů také zvýšení bezpečnosti silničního provozu. Každé zbytečné brzdění, popojíždění v koloně nebo hledání objížďky znamená vyšší spotřebu paliva, více emisí i větší opotřebení vozidel. „Pokud systém pomůže lépe rozložit provoz, včas upozornit na komplikace a zrychlit řešení incidentů, může mít dopad nejen na komfort řidičů, ale i na ekonomiku dopravy, životní prostředí a celkovou bezpečnost na silnicích. Chytrá doprava tak nemusí znamenat futuristickou vizi vzdálené budoucnosti. Část technologií už funguje dnes a během příštích pěti let se mohou stát běžnou součástí cestování po českých silnicích," dodal Michal Holoubek. **(tz)**

Nezapomeňte na knihu

Grada Publishing, a. s.
U Průhonu 22, 170 00 Praha 7
tel.: 234 264 401
fax: 234 264 400
www.grada.cz

Nebojte se lidí a buďte sami sebou

Larry Cohen

Bojujete se sociální úzkostí nebo silnou nesmělostí? Brání vám strach z hodnocení, ztrapnění či odmítnutí naplno žít, seznamovat se nebo rozvíjet vztahy? Nejste v tom sami!

Tato příručka vycházející z principů kognitivně behaviorální terapie vám krok za krokem ukáže, jak uvolnit sevření studu, posílit sebevědomí a nahradit sebekritické myšlenky laskavějším a realističtějším pohledem na sebe. Díky ověřeným strategiím se naučíte překonávat strach, lépe zvládat sociální situace a budovat jistější, zdravější vztahy.

Přestaňte věřit myšlenkám, které vás brzdí, a začněte žít tak, abyste se cítili sebevědomě, přijímaní a sami sebou.

Larry Cohen je spoluzakladatelem a předsedou National Social Anxiety Cente, sdružení více než třiceti regionálních klinik Spojených států, které pomáhají lidem se sociální úzkostí a poskytují jim vědecky ověřenou podporu a služby.

Získal nejvyšší odbornou certifikaci KBT Akademie kognitivních a behaviorálních terapií, která mu udělila čestné členství za to, že významně přispěl k rozvoji kognitivní terapie.

INZERCE

Účetní a poradenská firma
FISKUS CZ s.r.o.
vám nabízí:

vedení jednoduchého i podvojného účetnictví, zpracování účetnictví za celý rok, mzdy, DPH, daňová přiznání všeho druhu a řadu dalších služeb ekonomických a daňových (podnikatelské plány, úvěry, ekonomické vedení firem, krizové řízení apod.)

Kontakt: U Kanálky 1, 120 00 Praha 2,
tel.: 224 918 293; 224 922 420; 224 922 688; 224 917 584; 223 016 650; 223 016 651,
fax z jakéhokoli uvedeného čísla
mojmir@fiskus.cz 602 217 061
karel@fiskus.cz 603 423 097
www.fiskus.cz

Naše kavárna

Provozním ředitelem Pytloun Hotels Matúš Rudáš

Ryze česká hotelová síť Pytloun Hotels, která působí na trhu od roku 2003, oznámila jmenování Matúše Rudáše do pozice Director of Operations od května 2026. Bude zodpovědný za strategické řízení provozu napříč celou sítí šestnácti hotelů a šesti restaurací v pěti českých destinacích.

Martin Vránek v REMA Systém

Společnost REMA Systém, jeden ze tří největších kolektivních systémů v Česku zajišťujících zpětný odběr a recyklaci odpadních elektrozařízení, má od začátku dubna nové vedení. Do čela firmy přišel Martin Vránek. Změna přichází v době rostoucích nároků na cirkulární ekonomiku i efektivní nakládání s elektroodpadem.

OMV v Česku má novou ředitelku

Na pozici Head of Retail nastoupila v OMV Česká republika Miriam Fellingerová. Má více než dvacet let zkušeností v oblasti obchodu, prodeje a řízení retailových aktivit. V rámci skupiny OMV působí dlouhodobě a v minulosti zastávala mimo jiné pozice Area Sales Manager a Department Sales Manager. Ve své dosavadní roli se na Slovensku věnovala rozvoji sítě čerpacích stanic, zlepšování zákaznického servisu, rozšiřování infrastruktury pro elektromobilitu i implementaci nových konceptů a inovací v retailu.

Sponzoring, charita, pomoc

Sbírka potravin a solidarita

Jarní kolo Sbírky potravin 2026 znovu ukázalo, že solidarita a ochota pomáhat mají v české společnosti pevné místo. Po sečtení darů z 25. dubna, online nákupů, zaměstnaneckých výzev ve firmách a finančních příspěvků dosáhlo letošní jarní kolo rekordního výsledku 702 tun potravin a drogerie. Zákazníci obchodních řetězců společně darovali v uvedené datum 623 tun potravinové a materiální pomoci přímo v prodejnách, další pomoc přinesly online obchody a finanční dary určené na nákup potřebných potravin a drogerie. **(tz)**

Lego naší legislativy

Skupiny Úsovsko a AGRO 2000 mohou převzít Hospodářskou společnost Kutná Hora

Agroskupiny Úsovsko a.s. a AGRO 2000 s.r.o. mohou vstoupit do podniku Hospodářská společnost Kutná Hora, a.s. Úřad pro ochranu hospodářské soutěže tuto transakci povolil, když konstatoval, že spojení nebude mít za následek podstatné narušení hospodářské soutěže. Rozhodnutí už nabylo právní moci.

Nabývaná Hospodářská společnost Kutná Hora je prostřednictvím dceřiné společnosti UNIKOM, a.s., aktivní ve velkoobchodu a maloobchodu s potravinářským a drogistickým zbožím; chovu drůbeže; prodeji hnojiv a přípravků na ochranu rostlin; stavebnictví; prodeji a servisu nových a ojetých vozidel a v dalších oblastech. Společnost Úsovsko je mateřskou společností, jež sdružuje 24 společností působících v oblasti zemědělství, potravinářství a průmyslu. Skupina působí zejména v produkci mléka, chovu skotu, rozvozu premixů a krmných doplňků; pěstování obilovin, dalších polních plodin a ovoce a v potravinářské výrobě spočívající ve výrobě a distribuci müsli tyčinek a extrudovaných a fritovaných snacků.

Skupina AGRO 2000 se zabývá obchodní, výrobní, poradenskou a zprostředkovatelskou činností v oblasti zemědělství. Konkrétně působí skupina AGRO například v obchodování se zemědělskými komoditami; zajišťování dodávek průmyslových hnojiv, chemických látek na ochranu rostlin, pohonných hmot a kompletního sortimentu osiv zemědělským prvovýrobcům; v produkci mléka, chovu skotu a jatečních prasat; pěstování obilovin, řepky, kukuřice a pícnin a rozvíjí obchodní činnosti související se zemědělstvím. **(tz)**

Kvalitní portfolio průmyslových práv hodnotu firmy zvyšuje

Úřad průmyslového vlastnictví

Když se řekne „patenťák“, každý člověk pohybující se v businessu ví, oč jde. Úřad průmyslového vlastnictví vždy měl a rovněž v současnosti má vysoké renomé. Je to ojedinělé pracoviště. Chrání totiž ty nejcennější nápady, myšlenky a zkušenosti celých generací. K této ochraně přistupuje podle pravidel, jež formoval čas a nespočet odborných kapacit nejen v České republice a Evropské unii. Chránit odpovědně duševní vlastnictví je totiž složité, náročné a nadmíru odpovědné. Na tom, jak dobře se budeme o takové národní bohatství, složené z moudrosti a invence jednotlivců či velkých týmů starat, závisí rozvoj české ekonomiky, naše konkurenceschopnost, a nakonec i blahobyt každého z nás. Zní to možná trochu přehnaně, ale všemožné souvislosti prokazují, že čím víc chytrosti poslouží praktickému životu nás všech, tím lépe. Jaký byl rok 2025 pro Úřad průmyslového vlastnictví? A čím se bude zabývat letos? Na to nám odpověděl Mgr. Ing. Josef Kratochvíl, Ph.D., jeho předseda:

Zrekapituloval byste, co zásadního se událo loni v ochraně duševního vlastnictví v České republice?

V roce 2025 jsme zaznamenali značný nárůst počtu národních přihlášek všech předmětů průmyslových práv. Čeští přihlašovatelé si zřejmě více a více uvědomují důležitost ochrany svého nehmotného majetku. V oblasti legislativy je nejvýznamnějším počinem loňského roku novela zákona č. 452/2001 Sb., která reaguje na Nařízení (EU) 2023/2411. Zavádí unijní ochranu označení původu a zeměpisných označení pro řemeslné a průmyslové výrobky. Byla zrušena národní ochrana těchto produktů a přecházíme na plně unijní režim. Novela zákona nabyla účinnosti v srpnu 2025.

Značná část komunikace patrně patřila podnikatelské veřejnosti. Oč měli a mají majitelé firem největší zájem? Jsou v jejich hledáčku ve větší míře než v minulosti ochranné známky, užitné vzory, průmyslové vzory, patenty, jimiž zvyšují hodnotu svého businessu?

V uplynulém roce došlo v České republice ve srovnání s rokem 2024 k nárůstu počtu žádostí o ochranu všech předmětů průmyslových práv. Konkrétně u patentů o 20 %, u užitných vzorů o 30 %, u průmyslových vzorů o 10 % a u ochranných známek o 14 %. Povzbudivý trend zaznamenáváme již několik let i u přihlášek evropských patentů podaných českými subjekty. Těch bylo v roce 2025 ve srovnání s rokem 2024 o 6 % více. Tradičně jsou čeští přihlašovatelé aktivní i v oblasti ochranných známek EU. V loňském roce podali žádost o jejich registraci v 2755 případech, což je oproti roku 2024 nárůst o 16 %.

Neroste právě nyní zájem chránit know-how s vědomím toho, že se firmy zakládané po sametové revoluci v této době hojně prodávají nebo předávají v rámci generační výměny, a tedy se před takovým aktem také připravují tak, aby byly v co nejlepší kondici a jejich „cena“ stoupla?

Každý podnikatel, který bere své podnikání vážně, by měl mít jasnou strategii, jak v oblasti ochrany svého duševního vlastnictví postupovat. Mělo by jít o efektivní mix formálních a neformálních nástrojů. Patentová ochrana samozřejmě není nejlepší volbou pro ochranu jakéhokoliv technického řešení. V konkrétních podmínkách může být vhodnější například jeho utajení nebo kvalifikované zveřejnění. Mnohé prvky je možné chránit ochrannou známkou nebo průmyslovým vzorem, každý nástroj má svá pro a proti, a je třeba je vybírat s ohledem na potřeby a konkrétní situaci dané firmy. Kvalitní portfolio průmyslových práv samozřejmě hodnotu firmy zvyšuje.

> **V roce 2025 jsme zaznamenali značný nárůst počtu národních přihlášek všech předmětů průmyslových práv. Čeští přihlašovatelé si zřejmě více a více uvědomují důležitost ochrany svého nehmotného majetku.**

Dá se nějak vyjádřit, kolik času věnuje ročně Úřad průmyslového vlastnictví poradenství, a to nejen směrem k lidem z businessu, ale také k širší veřejnosti?

Všechny informace najdou zájemci o průmyslové vlastnictví na našem webu upv.gov.cz. Provozujeme informační středisko a studovnu pro veřejnost, které se nepřestávají těšit zájmu uživatelů. Formou telefonických dotazů nebo osobních návštěv se na kolegy v našem informačním středisku v roce 2025 obrátilo 4220 zájemců. V rámci elektronické služby Helpdesk jsme zodpověděli 699 dotazů. To jsou přímé informační služby. Kromě toho ale kolegové každoročně odpřednášejí stovky hodin na různých vzdělávacích akcích, účastníme se výstav a veletrhů, kde poskytujeme informace veřejnosti, a v neposlední řadě se snažíme o popularizaci problematiky průmyslového vlastnictví v médiích. Zvyšování povědomí o tom, jak s využitím systému ochrany průmyslových práv rozumným způsobem udržet a zvýšit konkurenceschopnost firmy, považuji za jednu ze svých priorit.

Na jaké téma budete letos pořádat kurzy a semináře? A pro koho budou především určeny?

Vzdělávacích akcí pořádáme každoročně celou řadu, informace o nich najdou zájemci na našem webu. Týkají se jednotlivých předmětů ochrany průmyslových práv, využívání informačních zdrojů a databází průmyslověprávních informací. V letošním roce se více zaměříme na problematiku označení původu, kde došlo v loňském roce k novelizaci legislativy, a také na oblast průmyslových vzorů, kde plánujeme novelu příslušného zákona v letošním roce. Všechny naše vzdělávací akce pořádáme zdarma a jsou přístupné nejširší veřejnosti. Rád bych také touto cestou nabídl možnost uspořádání vzdělávací akce na míru. Pokud máte zájem o účast přednášejícího z Úřadu průmyslového vlastnictví u sebe ve firmě, ve škole či například v knihovně nebo kdekoliv jinde, určitě se ozvěte, rádi za vámi přijedeme.

Systematicky cílíte na mladé zájemce o obor, dokonce i na školáky a středoškoláky. Daří se motivovat kantory k tomu, aby se nehmotnému majetku věnovali více, nebo je to stále spíše boj s větrnými mlýny?

Bohužel, stále vidíme, že nejen žáci základních a středních škol, ale dokonce ani absolventi škol vysokých nejsou s problematikou ochrany průmyslového vlastnictví obeznámeni. Na ÚPV se tak mnohdy obracejí až ve chvílích, kdy čelí předžalobním výzvám, jejich produkty jsou padělány nebo jsou ve sporu o svá práva. Byl bych moc rád, kdyby se podařilo alespoň elementární informace o ochraně nehmotného majetku zařadit do vzdělávacích programů českých škol, jako je tomu např. v severských zemích či sousedním Polsku. Takové systémové řešení se ale zatím nezdá být na dohled, takže se alespoň snažíme maximalizovat naši spolupráci s konkrétními školami, které mají o tuto problematiku zájem.

Vzniká mnoho startupů. Jak se ony staví k duševnímu vlastnictví?

V říjnu 2023 vydal Evropský patentový úřad (EPO) ve spolupráci s Úřadem Evropské unie pro duševní vlastnictví (EUIPO) studii s názvem Patents, trade marks and startup finance.

Mgr. Ing. Josef Kratochvíl, Ph.D., předseda Úřadu průmyslového vlastnictví

Z té jednoznačně vyplývá, že české startupy patří v rámci Evropy mezi nadprůměrné přihlašovatele průmyslových práv k ochraně. Vlastnictví registrovaných práv přitom dramaticky zvyšuje pravděpodobnost, že se začínajícím firmám podaří získat důležité investice. Samozřejmě, v některých odvětvích je ochrana duševního vlastnictví užívána více než v jiných. Zdaleka nejvíce si své duševní vlastnictví chrání startupy v oblasti biotechnologií, jde téměř o polovinu z nich.

Prostředí sociálních sítí mění svět, internetové právo je labyrint, jemuž ne každý rozumí. Kapitolou, která skokově působí na rozvoj společnosti, je umělá inteligence. Pro ochranu duševního vlastnictví je to složitý fenomén. Jak AI vstoupí do roviny zásadní ochrany hodnot, na které jsme zvyklí? Dá se to alespoň odhadnout?

Toto je velice obsáhlá a složitá otázka. AI v našem oboru nepůsobí jen jako další technologie, ale jako zásah do samotné podstaty autorství, originality a odpovědnosti. Oslabuje tradiční předpoklady autorství a původcovství, protože tvorba a vynálezecká činnost už nemusí mít jednoznačného lidského autora ani jasně rozpoznatelný tvůrčí vklad. Zároveň se mění hodnoty jako autenticita a důvěra, protože digitální obsah je stále obtížnější ověřit. Lze očekávat posun k ochraně procesů, transparentnosti a zdrojů namísto samotných výstupů. Celkově AI nutí společnost znovu promyslet, co považujeme za tvůrčí hodnotu a jak ji chceme chránit. Na druhou stranu ale i nám nové nástroje usnadňují práci, zejména tam, kde jde o repetitivní rutinní činnosti.

Přiblížil byste některé z aktivit, kterým se bude Úřad věnovat v roce 2026?

Podle dosavadních statistických údajů to vypadá, že i v letošním roce bude pokračovat vzestupný trend počtu podání. Takže naším hlavním úkolem bude při narůstajícím počtu přihlášek zachovat rychlost a vysokou kvalitu jejich zpracování, a to i přes vládou iniciovanou nutnost snižování počtu zaměstnanců ÚPV.

Síly napřeme také k tomu, abychom českým uživatelům co nejvíce usnadnili přechod k novému systému registrace označení původu. Momentálně se nacházíme v přechodném období, kdy mohou držitelé stávajících národních zápisů zachovat jejich kontinuitu tím, že u našeho úřadu podají žádost o unijní zápis. Tato možnost je nyní otevřena, a to až do konce letošního srpna. Týká se to označení, jako je např. Karlovarský porcelán, Jablonecká bižuterie, České sklo či Český granát. Unikátní české výrobky tak mohou získat ochranu na celém území EU.

za odpovědi poděkovala Eva Brixi